

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

45. ČÍSLO / XII. ROČNÍK

8 Kč (11 Sk)

7. LISTOPADU 2004

Z obsahu:

Marnost bohatství

Katecheze Jana Pavla II.
20. října 2004
- strana 2 -

Smrt spravedlivého

Catalina Rivas
- strana 4 -

„Otče, zachraň mě z té hodiny...“

Sestra Marie-Claude
de Martimprey
- strana 5 -

Předchůň pekla a nebe

Zpráva o pořadu, který
opakovaně vysílala
celosvětová katolická síť
EWTN matky Angeliky
- strana 6 -

Hřích proti Duchu Svatému

- strana 8 -

Na okraj Listu Svatého otce *Mane nobiscum, Domine*

Bývalý voják okupační
armády a jeho iniciativa
- strana 9 -

Největší láska

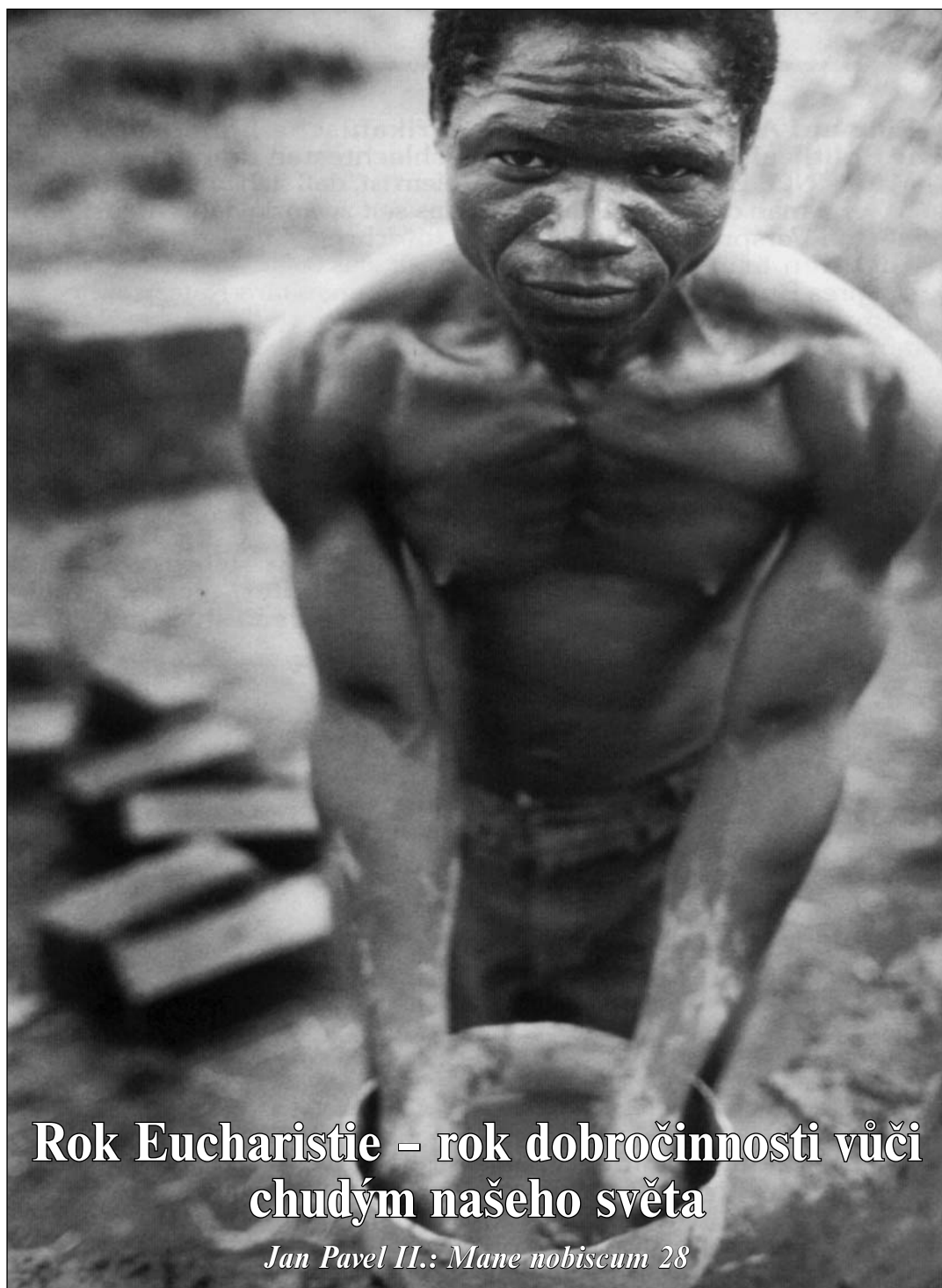
Sv. Karel Boromejský,
arcibiskup milánský
(1538-1584)
- strana 10 -

Ekonomicky silná

Evropa nestačí
- strana 12 -

Papež Pius XII. (37)

Četba na pokračování
- strana 14 -

**Rok Eucharistie – rok dobročinnosti vůči
chudým našeho světa**

Jan Pavel II.: Mane nobiscum 28

Marnost bohatství

Naše meditace nad žalmem 48 se rozdělí do dvou etap právě tak, jak to dělá liturgie nešpor, která ho předkládá nadvakrát. Nyní budeme komentovat zásadně první část, jejíž úvaha vychází ze situace nesnází, podobně jako v žalmu 72. Spravedlivý se musí vyrovnat s *dny neštěstí*, protože ho *svírá zloba nepřátel, kteří spoléhají na svůj majetek* (srov. Ž 48,6-7).

Lapidární závěr

Závěr, ke kterému spravedlivý dospěje, je formulován jako určitý druh přísloví, které se znovu objeví i na konci celého žalmu. Ono syntetizuje jasným způsobem dominantní poselství celé poetické skladby: *Nesetrvá totiž člověk v hojnosti, podobá se dobytčatům, která hynou* (v. 13). Jinými slovy – „velké bohatství“ není výhodou, naopak. Lépe je být chudý a ve spojení s Bohem.

V přísloví se také ozývá přísný hlas biblického mudrce, Kazatele neboli Koheleta, když popisuje výstižně stejný osud každého živoucího tvora, totiž smrt, která zmaří zbesilé pachtění za pozemskými věcmi. *Jako vyšel nahý z lůna své matky, vrátí se tam tak, jak přišel, a ze svého ztřeštělého pachtění si s sebou nevezme pranic. Osud lidí i zvířat je stejný; umírají jak jedni, tak druhí... Všichni spějí k jednomu místu* (Kaz 5,14; 3,19.20).

Boháčova pošestilost

Člověk je opanován hlubokou omezeností tím, že si dělá iluze, že se vyhne smrti, když se plahočí, aby se zásobil hmotnými statky: ne nadarmo mluví Žalmista o tom, že takový člověk *neuvažuje* a počíná si takřka jako dobytec.

Tomu tématu se budou věnovat všechny kultury a všechny duchovní proudy a ve své podstatě a definitivně je vysloví teprve Ježíš, když prohlásí: *Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí. Neboť i když má někdo nadbytek, jeho život není zajištěn tím, co má* (Lk 12,15). Vypravuje pak známé podobnoství o nerozumném boháči, který si hromadí statky bez míry a nebere v úvahu léčku, že už na něho sahá smrt (Lk 12,16-21).

Žalmista však neváhá zdůrazňovat, jak bláznivý je takový záměr. Připomíná slovo, které má význam také ve světě financí: „výkupné“: *Nikdo nevykoupí sám sebe, není s to zaplatit Bohu své výkupné. Cena života je příliš velká, nikdy nebude stačit, aby člověk žil na věky a neviděl zkázu* (Ž 48,8-10).

Bohatec zavalený svými nesmírnými statky je přesvědčen, že se mu podaří ovládnout

také smrt, tak jak se svými penězi vyvyšoval nade všechno a nade všechny. Ale ať je suma, kterou je ochoten nabídnout, jakkoliv velká, jeho poslední osud je neúprosný. Zemře jako všichni lidé, bohatí i chudí, moudří i pošetili, musí se odebrat do hrobu, tak jak se to stalo i mocným, a musí zanechat na zemi všechno zamilované zlato, ony tak zbožňované pozemské statky (srov. v. 11-12).

Lékař lidských srdcí

Ježíš předloží svým posluchačům znepokojující otázku: *Jakou výměnu dá člověk za svou duši?* (Mt 16,26). Žádná výměna není možná, protože život je dar od Boha, *v jeho ruce je duše všeho živého a dech každého lidského těla* (Job 12,10).

Mezi Otci, kteří komentovali žalm 48, zaslouží si zvláštní pozornost svatý Ambrož, který rozvádí jeho smysl do širší vize a začíná právě počáteční výzvou Žalmisty: *Slyšte to, všechny národy, poslouvejte všichni obyvatelé světa*.

Starověký milánský biskup komentuje: „Rozpoznáváme zde, a to již na počátku, hlas Pána a Spasitele, který volá národy do Církve, aby se zřekly hříchu, staly se následovníky pravdy a uznaly přednost víry“, neboť „všechna srdce různých lidských generací byla zamořena jedem hada a lidské svědomí, zotročené hříchem, nebylo schopné se od něho odloučit.“ Proto Pán „ze své iniciativy slibuje odpuštění ve velkodušnosti své-

Po generální audienci 20. října posvětil Jan Pavel II. sochu svaté Terezie od Ježíše Jornet e Ibars, která je umístěna ve výklenku baziliky sv. Petra.

ho milosrdenství, aby provinilec již neměl strach, ale s plným vědomím se zaradoval, že má nyní nabídnout své služby jako sluha dobrotivého Pána, který uměl odpouštět hříchy a odměňovat ctnosti“ (Commento a dodici Salmi, n. 1: SAEMO, VIII, Milán Řím 1980, s. 253).

V těchto slovech žalmu je cítit ozvěnu evangelijní výzvy: *Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi, a já vás obcerstvim. Vezměte mé jho na sebe* (Mt 11,28). Ambrož pokračuje: „Jako ten, kdo přijde navštívit nemocné, jako lékař, který přijde, aby léčil naše bolestné rány, tak on nám projevuje péči, aby ho lidé dobře slyšeli, a všichni přibíhají s důvěrou a starostlivostí, aby přijali uzdravující lék... Volá všechny národy k pramenu moudrosti a poznání, všem slibuje vykoupění, aby nikdo nežil v úzkosti, aby nikdo nežil v zoufalství“ (n. 2: tamtéž. S. 253.255)

*Bollettino Vaticano 20. 10. 2004
Mezititulky redakce Světla*

EDITORIAL

2. kniha Makabejská nás udivuje svým takřka novozákonním laděním. Líčení procesu s matkou a jejími dětmi nám mimoděk svým způsobem připomíná popis soudu nad prvním novozákonním mučedníkem. Neochvějná víra a statečnost Makabejských udivuje tím spíše, že se ještě nemůže opřít o nic z toho, čím nás tak nesmírně obdaroval teprve Boží Syn svým slovem, smrtí a zmrtvýchvstáním.

V žádném případě nejsou ochotni koupit si krátkodobou výhodu za cenu ztráty nebo i pouhého ohrožení věčné jistoty. Přiznávají svému Pánu právo vystavit je i nejtěžší zkoušce, protože mu věří, že všechno pozemské strádání, které pro ně připravil a které si zasloužili za své hříchy, nakonec nekonečně vynahradí. Neméně pozoruhodné je jejich solidární vědomí, že svou nejvyšší obětí slouží svému národu.

Psychický nátlak, který byl v tomto případě použit, si v ničem nezadá s totalitními praktikami známými z dob nedávno minulých. Na samotných mučednicích je pak obdivuhodné, že nehledají žádné kompromisy, žádné klíčky, jak se vyhnout hrozcím obtížím. Jejich pevné vědomí povinnosti a odpovědnosti vůči Bohu a bližním se opírá o neochvějnou jistotu budoucího života jako nejvyšší hodnoty a posledního smyslu lidské existence.

Myšlenka na „poslední věci člověka“ byla tedy již pro starozákonní věřící opravdovou posilou a orientací jejich života. Bývalo tomu tak vždy i u křesťanů. Pokud se tyto základní pravdy ozývaly z kazatelů, pokud byly hlavním námětem duchovních obnov, misii a exercicií, dokázalo to lidmi přímo otřást, takže se zamýšleli na

Pokračování na str. 13

Čas radostné naděje

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Bůh je Bohem živých,
neboť všichni žijí pro něho*

Vezmi dnes do ruky Písmo svaté a oživ ve své paměti příběh sedmi bratrů mučedníků a jejich statečné matky. Najdeš tak v 2. knize Makabejské dojemný příklad věrnosti a statečnosti lidí plných víry a důvěry v Boha, ale současně i důkaz, že Pán je věrný a neopouští ty, kteří v něho důvěřují.

Setkat se se starozákonnými mučedníky je pro tebe potřebné zvláště dnes, kdy je stále více všem zřejmé, že nastává čas velkého utrpení⁽¹⁾. Taková období nejsou pro Boží lid výjimkou. V přítomné době více než kdykoliv předtím přibývá míst, kde křesťané vydávají o svém Pánu nejvyšší svědectví svou vlastní krví. Doba soužení je od počátku tou nejvlastnější dobou pro putující Církev. Proto i ty musíš být na ni připraven, neboť nevíš, kdy ten čas nastane⁽²⁾.

Jestliže Bůh dopouští soužení na své věrné, je to jen proto, aby je očišťoval a přiváděl stále blíže k sobě. To, na co se mylně často díváme jako na trest, je ve skutečnosti cesta Boží lásky, která není ke zkáze, ale k výchově. Bůh neoddaluje milosrdenství, vychovává svůj lid neštěstími, ale neopouští je.⁽³⁾

Je to pro tebe velký dar, že můžeš být svědkem, jak starozákonní Boží ctitelé trpí a umírají pro svého Pána. Nevyhýbej se nepříjemné podívané na jejich muka. Jestliže ti připadá k nesnesení již sám pohled na to, jak královští kati nelítostně trýzní před zrakem matky jejich sedm synů, co říci o nich samých, kteří jsou zde nejen svědky, ale účastníky a sledují všechnu tu hrůzu s vědomím, že pokud se nezřeknou své víry, za chvíli sami podstoupí stejná, ne-li ještě horší muka?

Nemůžeš pochopit, jak může člověk člověku působit tolik bolesti a trýzně? Pro Hospodiny nepřítel je zase zcela nepochopitelné, odkud berou tito trpitelé onu statečnost, trpělivost a odevzdanost, s jakou přijímají svou krutou a pozvolnou smrt. Hrdinství matky, která umírá poté, když již sedmkrát prožila a protřpěla smrt se svými dětmi, přivádí bezcitné a nenávistné mučitele doslova k nepřičetnosti. I oni musí nakonec uznat, že se tu odehrává něco lidsky nevysvětlitelného a nepochopitelného.

Odkud berou tito Izraelité tak neuvěřitelnou solidaritu a sílu? V první řadě je to pokorné a upřímné přiznání své vlastní hříšnosti, spojené s neoblomnou důvěrou v Boží milo-

srdenství a věrnost: *My trpíme za své hříchy, ale i když se Hospodin nakrátko rozhněval, opět se smiluje nad svými služebníky.*⁽⁴⁾ Nenacházíš v tom i pro sebe dostatečnou odpověď, kdykoliv se ti v duši vynoří naléhavá a palčivá otázka, proč musí nastat také doba utrpení?

Nemenším pramenem síly pro tuto věrnou rodinu je odhodlání spojit se s Bohem a velkodušně obětovat sám sebe za záchranu i těch druhých: *Já stejně jako bratři vydávám tělo za zákony otců a prosím Boha, aby se brzy smiloval nad národem. Kéž by se u mne a u mých bratří zastavil hněv Všemohoucího, který spravedlivě vzplanul proti našemu lidu.*⁽⁵⁾ Ačkoliv ještě nepoznali Spasitele, prokazují lásku přesně podle jeho slov, když kladou život za své přátele. Nemáš jako Kristův učedník být o to více připraven i k nejvyššímu stupni oběti za své bratry?

Ale největší oporu nalézají tito věrní Izraelité v pevné a nezlomné víře, že Hospodin nikdy neopouští své věrné, ale sám je věrný a splní svá zaslíbení. Můžeš se plně spolehnout, že ti Bůh dá dostatek síly, abys mohl snášet všechno, co přijímáš z jeho rukou. Ty, kteří jsou spojeni k životu v Bohu, může katova ruka oddělit jen nakrátko: *Moji bratři strpěli krátká muka, ale nyní podle Boží smlouvy prožívají věčný život.*⁽⁶⁾ Víra ve vzkříšení a věčný život dává utrpení i smrti zcela nový smysl. *Bereš nám přítomný život, ale Král vesmíru nás vzkřísí k životu novému a věčnému, protože jsme zemřeli za jeho Zákon.* Nezahanbuje ten nemladší z Makabejských tímto svým statečným vyznáním mnoho dnešních křesťanů? Děkuj svému Pánu za tento starozákonní vzor, ale také za nezaslouženou milost, že máš k dispozici sílu a příklad samého Pána, kterého tito mučedníci teprve očekávali. Boží Syn tě předešel na cestě největšího utrpení a smrti do místa vzkříšení, neboť tě miloval a ve své dobrotě ti tak dal nikdy nepomíjející útěchu a radostnou naději a zanechal ti v Eucharistii jako pokrm a posilu sám sebe. Jestliže tě pozve, abys krácel za ním jeho královskou cestou, nemůžeš to nikdy pokládat za trest, ale za nejvyšší dar.

S touto jistotou se dívej bez bázně vstříc nadcházejícímu utrpení. Ať už postihne nejdříve jen tebe, anebo náhle zasáhne nás všechny, jedno je jisté: *Pán je věrný a On tě bude silít a chránit od zlého.* To zlé má jen jednu podobu: zradit a opustit *Boha živých* a propadnout tak opravdové smrti, která trvá věčně.

Pane, řid' mé srdce k Boží lásce, abych byl trpělivý tak, jako byl Kristus.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ 2 Mak 6,9; ⁽²⁾ srov. Mk 13,34; ⁽³⁾ 2 Mak 6,17;

⁽⁴⁾ 2 Mak 7,32; ⁽⁵⁾ tamt. 38; ⁽⁶⁾ tamt. 36

Liturgická čtení

1. čtení – 2 Mak 7,1–2.9–14

Přihodilo se, že zajali sedm bratrů s jejich matkou. Král je dal mrskat biči a volskými řemeny, aby je přinutil jist zakázané vepřové maso.

Jeden z nich, který se stal jejich mluvčím, řekl: „Co se nás ptáš a o čem se chceš od nás poučit? Jsme odhodláni spíše zemřít než překročit (božské) zákony otců.“

Druhý však v poslední chvíli řekl: „Ničemo, bereš nám přítomný život, ale král všehomíra vzkřísí nás k věčnému životu, protože umíráme za jeho zákony.“

Po něm byl týrán třetí. Když ho požádali, hned vyplázl jazyk, (který mu chtěli uříznout,) nebojácně vztáhl ruce (na oheň) a neohroženě řekl: „Dostal jsem je z nebe, ale kvůli Božím zákonům se o ně nestarám a doufám, že je znovu od něho obdržím.“ Sám král a jeho družina žasli nad duševní silou jinocha, který se vůbec nestaral o bolesti. Když zemřel, dali se do stejného mučení a týrání čtvrtého, který krátce před smrtí řekl: „Je dobré být poslán na smrt od lidí, když můžeme doufat od Boha, že znovu budeme od něho vzkříšeni. Pro tebe však vzkříšení k životu nebude!“

2. čtení – 2 Sol 2,16–3.5

Bratři!

Náš Pán Ježíš Kristus i Bůh, náš Otec, který nás miloval a ve své dobrotě nám dal nepomíjející útěchu a radostnou naději – on sám ať vás potěší a utvrdí v každém dobrém činu i slovu.

Bratři, modlete se za nás, aby se Boží slovo dále šířilo a bylo přijímáno s úctou, jak je tomu i u vás, a abychom byli osvobozeni od lidí zvrácených a zlých, neboť věřit není dáno všem. Ale Pán je věrný: on vás bude silít a chránit od zlého. Spoléháme na vás, že s pomocí Páně děláte a budete dělat, co vám nařizujeme. A Pán ať řídí vaše srdce k Boží lásce a k tomu, abyste byli trpěliví tak, jako byl Kristus.

Evangelium – Lk 20,27–38

K Ježíšovi přistoupilo několik saduceů, kteří tvrdí, že není vzkříšení, a otázali se ho: „Mistře, Mojžiš pro nás ustanovil: ‚Zemře-li někomu bratr, který měl manželku, ale byl bezdětný, ať si

Pokračování na str. 15

Smrt spravedlivého

Před časem jsme uveřejnili úryvky ze zápisků bolívijské stigmatizované mystičky Cataliny Rivas, týkající se Eucharistie. Mnoha osobám pomohly lépe prožívat mši svatou. Dnes publikujeme její zprávu o neobvyklém vidění, týkající se smrti její matky. Kateřina spatřila ve zvláštním vidění sebe i všechny, kteří byli shromážděni u matčiny smrtelné postele.

Deset dní po smrti mé matky, když jsem končila ranní modlitbu, požádal mě Ježíš, abych ještě setrvala v klidu a tichu. Náhle se před mým zrakem jako ve filmu odvíjely scény, které se tehdy staly.

Poslední cesta

Maminka ležela na svém lůžku. Právě jsme ji s bratrem otočili na pravý bok. Když jsem utírala krev, která jí vytékala z nosu, obrátila svůj zrak nad moji hlavu směrem k oknu. Chytila mě pevně za ruku a řekla: „Chci, abys zůstala se mnou!“ – „Bojíš se, maminko?“ – „Ne, nebojím se, ale chci, abys zůstala se mnou.“

V tom okamžiku jsem spatřila, že po pravé straně matčina lůžka stojí sv. Josef, sv. Antonín Paduánský, sv. Růžena z Limy,

sv. Dominik Guzma a sv. Silvestr. Vedle nich stál krásný mládenec, matčin anděl strážný. Spolu s nimi se modlili ještě další přítomní, bylo to asi čtyřicet osob. Byla jsem překvapena tím počtem osob. Ježíš mi podal vy-

Catalina Rivas

světlení: „To jsou její svatí patronové a ty duše, kterým pomohla svými modlitbami a svým utrpením. Přišly, aby ji nyní provázely na její poslední cestě, i když je nikdy nepoznala.“

Když jsme maminku chtěli převléci, řekla: „Už je čas, abych

šla s nimi.“ Zazpívali jsme žalm a ona ho opakovala po nás. Z jejich očí bylo možno vyčíst úžas, jako by patřila na něco, co není možné vyjádřit slovy. Prosil, abychom rozsvítili světlo. Stiskla moji ruku a řekla: „Svatý Bože, nyní!... Svatý Bože, nyní!“ Napadlo mě, že nás chce vyzvat, abychom opakovali krátkou modlitbu: „Svatý Bože, Svatý Silný, Svatý Nesmrtelný, smiluj se nade mnou a nad celým světem!“ Několikrát vyslovila tuto modlitbu a pak řekla naléhavým hlasem: „Musím už jít...“ a nakonec zvolala: „Nezdržujte mě!“ Potom ještě jednou opakovala: „Svatý Bože, Svatý Silný... smiluj se nade mnou a nad celým světem.“

Se všemi přítomnými jsme se modlili Korunku k Božím Milosrdenstvím. Maminka zatím začala opakovat: „Otče, mého ducha! Nyní... Nyní!“ Začali jsem tedy modlitbu: „Otče, do tvých rukou svěřuji svého ducha“, protože jsme si mysleli, že maminka chtěla vyslovit právě to. Opakovala naše slova a dala nám na srozuměnou, že jsme správně pochopili její podnět.

Spatřila jsem, že za námi se objevila jiná skupina osob. Poznala jsem mezi nimi svého otce, jednu z babiček, tetu, která bydlila s námi. Přibylí i jiní lidé, ale ty jsem viděla nezřetelně. Soustředila jsem se na maminku. Náhle před ní dopadlo světlo a já jsem viděla zástup andělů, kteří přicházeli shora, zpívali a rozdělili se do dvou zástupů, které pak obklopile všechny přítomné. Byla to velmi slavnostní chvíle. V tu chvíli maminka řekla, jako by se obracela ke všem přítomným: „Počkejte, musím nejdříve spatřit Matku Boží!“ Můj bratr řekl: „Maminko, je zde Ježíš. Čeká už na tebe...“ Řekl to, protože maminka předtím říkala, že vidí Ježíše. Odpověděla: „Musím ještě spatřit Marii.“ Mnohokrát slyšela, že Maria přichází v hodinu smrti naproti těm, kteří se modlí růženec. Podali jsme jí obrázek Panny Marie

Ustavičné pomoci. Náhle řekla: „Vidím ji tam, je tam! Utíkejme se k Mamince! Musíme ji prosit o odpuštění...“

Něžná náruč Matky

V tom okamžiku jsem spatřila Matku Boží, jak sestupuje z nebes. Stanula u nohou umírající. Vztáhla k ní ruce a maminka vztáhla svoje ruce, jako by měla něco obdržet nebo se něčeho dotknout. Matka Boží jí podala ruce. V tom okamžiku maminka ztratila vědomí a po malé chvíli vydechla naposled.

Držela jsem matčinu hlavu a myslela jsem si, že v tom okamžiku již celé vidění zmizí. Ale byla jsem ještě svědkem, jak se duše oddělila od těla, vznáší se a blíží k Matce Boží. Ta jí dala bílý šat. Tvář Panny Marie vyjadřovala velkou blaženost. Usmívala se a objala maminku. Ta opřela svou hlavu o její rameno. Nakonec se obě vznesly a vzdalovaly se spolu s osobami, které ji obklopovaly. Všude zavládl velký mír.

Ježíš mi řekl: „Pověz to světu, aby si všichni lidé vážili milosti být u lůžka umírajících, kteří odcházejí z tohoto světa za přispě-

Stigmata Cataliny Rivas

ní nebes. V tu chvíli je u lůžka přítomná část nebes, protože to místo navštěvuje sám Bůh.“

Když ta vize skončila, poklekla jsem v pláči a děkovala Bohu, že mi dovolil spatřit tento zázrak. Dnes o tom mluvím k světu, abychom si všichni uvědomili vážnost okamžiku a také naši odpovědnost vůči umírajícím. Oni potřebují naši přítomnost a naši modlitbu, aby mohli šťastně nastoupit cestu k věčnosti Boží lásky.

*Z Miłujcie się 4/2004
přeložil -lš-*

STŘEDEM EUCHARISTIE NENÍ KNĚZ, ALE KRISTUS

Biskup Walter Mixa zahájil Rok Eucharistie ve své diecézi: „Jsme jedineční, pokud jde o sociální a charitativní otázky, ale slabí ve vyznávání Ježíše Krista.“ Připomněl, že Eucharistie je zdrojem a vrcholem křesťanského života. Při mši svaté se spojuje nebe se zemí, a to bez ohledu na to, zda se slaví v prostém venkovském kostele nebo v důstojné barokní katedrále. Odmítl s veškerou rozhodností všechny pokusy o sebe prezentaci kněží nebo skupin při utváření bohoslužby. Bylo by podle něho chybné a nekřesťanské, kdyby se mše svatá chápala jako svévolné vystupování určitých osob. Slavení Eucharistie je věrohodné tehdy, když kněz nestaví do středu jednání sebe, nýbrž zcela zřetelně Ježíše Krista: „Ježíš Kristus je ten, kdo promlouvá, kdo jedná a kdo daruje sám sebe.“

Biskup Mixa v této souvislosti prohlásil, že nemá strach z šířícího se islámu, ale z „unavených a ochrnuvších katolíků“.

„Otče, zachraň mě z té hodiny...“

Církevní tradice označuje pojmem „očistec“ fázi, ve které se naši bratři a sestry po smrti očisťují (srov. LG 49). Tento způsob mluvy nám umožňuje vytušit vývoj, který nás připravuje na život v nebeském království.

„Místo abychom mluvili o časné věčnosti, měli bychom spíše mluvit o věčném čase; místo o konci dějin o začátku věčných dějin Boha, člověka a přírody. Musíme přitom myslet na proměnu bez zániku a na čas bez minulosti, na život bez smrti. Jestliže sv. Pavel mluví o tom, že věřící se v duchu přetvářejí *k stále větší slávě*, musíme předpokládat, že takový proces proměny se děje mimo pomíjející svět v říši slávy“ (srov. J. Moltmann, *Bůh ve stvoření*, Cerf 1988 s. 274–275).

Svoboda člověka, která je přetvářena a dosud uzavřena do sebe a snad i zcela poznamenaná vinou, otevírá se bolestně podle Ježíšova příkladu rozsudku smrti, která ji zahaluje, očisťuje, naplňuje a vede k blaženosti. Naše svoboda se rozvíjí ve společenství lásky, která ji jako oheň hořícího keře (Ex 3,1–6) zcela spaluje, aniž by ji zničila, dává jí zazářit, proměňuje, hojí ze všech zranění, zjemňuje její tvrdost a přetváří ji podle Kristova obrazu a spojuje se všemi svatými v Otcově slávě. Toto dílo, které dalece překračuje všechny možnosti naší představitosti, nazývá Církev „společenství svatých“. Toto dílo přivádí k naplnění Ježíšovu velekněžskou modlitbu: *Otče, aby byli jedno* (Jan 17,21–23).

Nejdřív bychom chtěli poznamenat, že o očistci žádný biblický text výslovně nemluví. Nicméně celé Písmo svaté zjevuje tajemství naší spásy, tedy tajemství onoho životního společenství, ke kterému Otec povolává své děti v Duchu lásky. A jak víme, toto společenství začíná v nás již nyní.

Poslyšme samotného Ježíše: *Amen, pravím vám: kdo slyší mé*

slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale už přešel ze smrti do života (Jan 5,24). Podle Ježíše tedy přešel ze smrti do života ten, kdo přijímá jeho slovo ve víře, kterou probouzí Duch Svatý, a má pak podíl na životě Syna, na jeho věčném životě, až vstoupí do domu Otcova. *Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, bude žít, i kdyby zemřel, a každý, kdo žije a věří ve mne, nezemře navěky* (Jan 11,25–26).

Tyto texty nám ukazují, že pro Ježíše existuje jen jedna skutečná smrt, a to je hřích. Hřích je popření životního společenství s Bohem, daru jeho Ducha lásky, který utváří společenství. Ve smyslu víry, podle které smrt (smrt hříchu) je už za námi, jeví se nám dílo očistce rozšířené na celý náš život, a je-li nutné, končí a naplňuje se po smrti nebo již v naší tělesné smrti, když se s dětinnou důvěrou vrhneme do náruče našeho nebeského Otce (Terezie z Lisieux).

Tak můžeme postupně již v našem životě objevit ve svém srdci tento očistec lásky, skutečnost naší duchovní zkušenosti.

Ale tato zkušenost je často chudá a porušená sebeláskou. Na druhé straně jsme v ní však zakořenění hlouběji, než tušíme, když jsme v Ježíši Kristu tak,

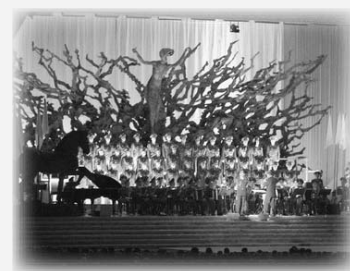
jak o tom mluví podobenství o vinném keři.

Vypůjčíme si k tomu slova svědků, kteří byli blízko smrti, a v těchto slovech se může každý z nás najít. Jsou to:

- * zkušenost srdce zkrúšeného hříchem, ale také milosrdenstvím Otce a jeho něžností, kterou chová pro hříšníky, kteří litují svých vin;
- * temnota, která nás utiskuje; hloubka, ze které voláme anebo ze které bychom chtěli volat, a blažené světlo, které nás uchvacuje v dechu přítomnosti;
- * nevýslovná radost z Boží blízkosti; horoucí touha vidět ho tváří v tvář, ztratit se v jeho lásce, nebo strašné utrpení, které na nás doléhá bez pochopitelného důvodu ze všech stran a utápí nás v bolesti a mukách;
- * zážitek bratrského společenství, smíšený vždy s odepíráním takového společenství, nebo naše neschopnost je uskutečnit;
- * hlad a žízeň po spravedlnosti, současně mučivý i pokojný.

Takové zkušenosti nám pomáhají pochopit, že v každém lidském životě je hodina smrti tou nejintenzivnější, nejvíce usmrcující a současně oživující zkouškou, jaká vůbec existuje, jmenovitě v jejím konečném obrácení. Neboť v této hodině jsme konfrontováni s láskou Otce a vidíme, jak špatně jsme na tuto lásku odpovídali, jak velice jsme se jí dokonce vysmívali.

Proto se Církev za naše zemřelé vždy modlila a přinášela za ně mši svatou, aby se po odchodu z tohoto světa zrodili v novém království, které jim Ježíš otevírá. Když je provázíme v této jejich velikonoční hodině ve víře a v lásce, potkáváme toho, kterého jsme všichni zraňovali, Ježíše, který vydechl svůj život do rukou Otce...

SOUBOR RUSKÉ ARMÁDY PRO PAPEŽE

V rámci oslav 26. výročí volby Jana Pavla II. vystoupil v audienční síni Pavla VI. pro papeže umělecký soubor ruské armády (viz. obr. nahoře). Jeho předchůdce, známý z četných vystoupení i u nás, patřil k předním šířitelům komunistické kultury.

POČET POUTNÍKŮ

Ve 26. roce pontifikátu Jana Pavla II. se zúčastnilo jeho veřejných audiencí 1,5 milionu poutníků. Na střeďeční audiece přišlo 387 100, na liturgické slavnosti 368 000, k Anděl Páně 617 000 a k zvláštním audiencím 140 200 poutníků.

* * *

Během svého pontifikátu přijal papež 426 hlav států, 187 předsedů vlád, 190 ministrů zahraničí a 642 různých vyslanců.

ANGLIKÁNSKÁ CÍRKEV PŘED ROZKOLEM

Anglikánští preláti vyzvali církev v USA, aby se omluvila za to, že vysvětila homosexuálního biskupa. Sdělila to agentura Reuter. Současně požadují, aby byly zastaveny sňatky homosexuálů. Vzhledem k rozličnému chápání vztahu k homosexuálům hrozí anglikánské církvi rozkol.

MODLETE SE ZA IRÁK

Irácký patriarcha Emanuel III. vyzval katolíky na celém světě, aby se modlili za Irák. Je to jediná cesta, jak zastavit do budoucna násilnosti. Ujistil, že křesťanské obyvatelstvo chce přes všechny perzekuce zůstat v zemi. „Je to naše země. Nyní ji pokrývají černé mraky, ale ty jistě jednou od táhnou. Do naší ztrápené země se musí vrátit mír.“

Kath-net

Předchuť pekla a nebe

Zpráva o pořadu, který opakovaně vysílala celosvětová katolická síť EWTN matky Angeliky

Howard Storm se narodil v roce 1946 ve státě Massachusetts. Více než dvacet let byl profesorem umění na univerzitě Northern Kentucky. Jako bezvěrec byl přesvědčen, že smrt je definitivní konec člověka. Jeho ateismus se však rozplynul jako mýdlová bublina po zkušenosti, kterou prodělal během těžké nemoci a klinické smrti v čase prázdninového pobytu v Paříži v roce 1985.

Tváří v tvář utrpení a smrti

V létě 1985 pobýval profesor Howard Storm spolu se svou ženou a skupinou studentů v Evropě a navštěvovali nejvýznamnější centra umění. Poslední etapou byla Paříž. Den před odletem do USA navštívili výstavu současného umění v centru Georghese Pompidoua. Byl to jeden z nejdůležitějších bodů jejich evropského programu. Další den pocítil Howard Storm prudkou bolest v žaludeční krajině, jako by byl zasažen nábojem. Bolest byla tak strašná, že doslova vyl jako pes. Přivolaný lékař konstatoval prasklý dvanáctník, dal mu morfiovou injekci a poslal ho na okamžitou operaci.

Po nástupu hospitalizace rentgen potvrdil, že na dvanáctníku je velký otvor pravděpodobně jako následek vředů. Aby se předešlo smrti, byla nezbytná okamžitá operace. Postupem času morfiium přestávalo účinkovat. Během čekání na operaci profesor Storm intuitivně pocítil, že jsou to poslední chvíle jeho života. Zoufale prosil nemocniční personál o pomoc. Protože to bylo v době prázdnin, řada lékařů byla na dovolené a Storm musel na operaci čekat několik hodin. V důsledku nesnesitelné bolesti se minuty zdály dlouhé jako hodiny. Byl zoufalý z nezájmu a lhostejnosti personálu. Kladl si otázku, co bude s jeho ženou, se

dvěma dětmi, s jeho obrazy, domem, zahradou a vším, co měl tak rád, jestliže umře. Myšlenka na smrt ho děsila. Bylo mu teprve 38 let a měl před sebou slibnou kariéru. Chtěl žít za každou cenu, ale rychle mu ubývalo sil. Dýchal jen s obtížemi a takřka nebyl schopen zvednout hlavu a promluvit. Po 10 hodinách pobytu mu ošetřovatelka sdělila, že chirurg už musel odejít domů a k operaci může dojít až ráno. Tato informace zněla Howardovi jako ortel smrti. Byl přesvědčen, že noc nepřežije. Se slzami v očích se začal loučit se svou ženou a řekl jí, že ji velice miluje. Objala ho a se slzami v očích políbila. Storm si byl jist, že smrt znamená konec vědomí a existence člověka. V Boha nevěřil, tím méně v nebe a peklo.

Předchuť smrti

Zmožený návaly bolesti zavřel oči a pomalu ho začala obklopotovat temnota. Cítil, že se propadá do propasti zmaření. V určitém okamžiku však s údivem konstatoval, že žije dále

a má obdivuhodně jasné vědomí a vnímání skutečnosti, která ho obklopuje. Byl si vědom svých problémů se žaludkem, ale bolest již necítil, jen si na ni živě pamatoval. S úžasem se zorien-

toval, že stojí vedle svého lůžka, na kterém leží jeho bezvládné tělo. Vedle seděla jeho žena Beverly se schýlenou hlavou. Chtěl se ní promluvit, ale marně, protože vůbec nereagovala, jen se bez pohybu dívala do země. Nemocniční místnost mu připadala jako jasně osvětlená, všechno viděl do nejmenších podrobností tak ostře, jako dosud nikdy. Byl z toho velice zmatený, že nemůže komunikovat se svou ženou. V určitém okamžiku slyšel jasně slova: *Vyjdí odtud a pospěš si. Dávno už čekáme na tebe, aby-chom ti pomohli.* Cítil, že jestliže ten pokoj opustí, již nikdy se sem nevrátí. Tajemné hlasy naléhaly: *Nebudeme ti moci pomáhat, jestliže odtud neodejdeš.* Rozhodl se, že je poslechne. Měl dojem, že se nachází někde jako ve velké zamlžené hale, která podvědomě budila úlek. Neviděl podrobností, ale zdálo se mu, že prochází nějakým tajemným prostorem. Spatřil opodál nevyrazné postavy, které připomínaly lidi. Byli bledí a jejich šat měl šedivou barvu. Chtěl se k nim přiblížit, ale zjistil, že je to nemožné, protože se od něho ustavičně vzdalovali. Byl si vědom, že musí okamžitě podstoupit operaci a že ti cizí lidé jsou jeho jediná naděje. Ustavičně mu opakovali, že jestliže půjde s nimi, všechny jeho problémy přestanou. Jak plynul čas, temnota se prohlubovala a počet zlověstných postav, které kroužily kolem něho, byl stále větší. Jejich přítomnost ho naplňovala rostoucí hrůzou, protože z nich vyzařovala nenávist, podlost a klam. Storm se ohlédl a viděl jako v dálce svoje lůžko a vedle něho svou ženu. Měl pocit, že pro něho čas skončil, a to, co prožívá, je nějaký strašný sen, který je nicméně plný hrozných skutečností. Tajemné postavy, které ho obklopovaly a odváděly k neznámému cíli, začaly vyslovovat strašné kletby a lži, které byly adresovány jemu. Mluvily s jízlivým smíchem, že již brzy budou na místě. Howard si uvědomil, že se nachází v děsném

prostředí plném hrůzy. Postavy měly strašné vzezření. Byly stále více agresivní a vystavovaly ho různému týrání. Byly naprosto bezcitné, ovládané nenávistí a nevidanou krutostí. Storm pochopil, že jsou to zatracení, kteří během pozemského života odvrhli Boha a stali se stoprocentními egoisty. Bezvýsledně se pokoušel před nimi bránit, ale to vyvolávalo u nich ještě větší agresivitu a jízlivost. Vzhledem k utrpení a zarážející beznaději byla situace pro Storma tak strašná, že něco podobného nikdy nezažil. V určitém okamžiku uslyšel vnitřní hlas, který ho vyzýval k modlitbě, aby prosil Boha o pomoc. Zpočátku tu myšlenku zaháněl, ale výzva k modlitbě byla stále naléhavější. Storm se celý svůj dospělý život nikdy nemodlil a nevěděl, jak se to dělá. Vzpomněl si však na úryvky otčenáše a jiné prosté věty z dob dětství a začal je opakovat. Ke svému údivu zjistil, že když se pokoušel modlit, odporné postavy začaly kvapem prchat. Křičely s velkým vztekem, že se zbytečně modlí, protože ho stejně nikdo neslyší, neboť Bůh neexistuje. Strašily, že teprve teď s ním zatočí, a vyslovovaly přitom strašné kletby proti Bohu a Matce Boží. Storm ustavičně opakoval modlitby a ověřoval si, jak velkou mají moc, když viděl, jak většina zlých duchů zděšeně prchá pryč od něho. Pochopil, že kdyby se přestal obracet na Ježíše, ihned by se vrátili a hrůza by začala znovu. Ta byla tak strašná, že všechny fyzické bolesti, jaké zakoušel v nemocnici, byly proti tomu ničím.

Soud nad sebou

Když Storm opakoval slova modlitby, uviděl a zhodnotil sám sebe, co bylo v jeho dosavadním životě dobré a co zlé, a konstatoval, že celý svůj život stavěl pomník svému největšímu božstvu a tím byl jeho egoismus. Úplně soustředěn na sebe chtěl se za každou cenu stát slavným, aby jeho obrazy byly obdivová-

ny na celém světě. Nyní pochopil, že jeho vztah k vlastním dílům sochařským a malířským, které vlastnil ve své sbírce, i jeho vztah k rodině byl nesprávný a celý systém jeho hodnot byl jen prodloužením jeho egoismu. Tato soustřednost na sebe mu nyní působila neobyčejné utrpení. Všechno, čeho si dosud tak velice cenil a co dávalo smysl jeho životu, nemělo pojednou vůbec žádný význam. Zaplavil ho velký stud a lítost nad dosavadním vztahem k Bohu a k lidem. Nebyl zlodějem, nikoho nezabil, respektoval i nepsaná práva civilizovaného života, ale to bylo málo, aby žil životem důstojným člověka. Jeho hlavní náboženskou i životní normou byl egoismus, bezohledný individualismus, přičemž soucit s druhými pokládal za projev slabosti. Uvědomil si, že celý život nosil v sobě skrytý hněv a neochotu odpustit svému otci a že choval nepřátelský postoj ke všemu, co nemohl kontrolovat. Nyní byl zcela bezradný a slabý. Pochopil, že mu chybělo docela málo, aby se stal stoprocentním egoistou jako oni zavrženci planoucí nenávistí a musel by se připojit navěky k jejich počtu.

Světlo naděje

Vědomí zmařeného života svolalo u Howarda velkou lítost nade vším, co zlého myslel a vykonal, co vyplývalo z jeho egoismu a co ho ještě více utápělo. A právě tehdy uslyšel jeden svůj zpěv z doby dětství. Byl to stále se opakující refrén – *Ježíš mě miluje, la la la*. Jako dítě to zpíval v mateřské škole. V té úděsné temnotě, která ho nyní obklopovala, velice zatoužil po společnosti někoho, kdo by se ho ujal. Zpěv *Ježíš mě miluje* se stal jeho modlitbou a největší touhou celé jeho bytosti. Cítil, že v této beznadějně situaci je Ježíšova láska jedinou záchranou a spásou. Díky této modlitbě se v něm začalo probouzet světlo naděje. Poprvé ve svém dospělém životě vroucně toužil, aby se ukázalo, že je to

Kdybyste věděli, jak něžný bude můj soud! A i když se na mě milý Bůh trošičku zlobil, budu ho vždy pokládat za milého... Jestliže přijdu do očištnice, budu velice spokojena; udělám to jako Hebrejové v ohnivě peci. Budu se procházet v plamenech a zpívat píseň lásky. Ó! Jak šťastná bych byla, kdybych tím mohla vysvobodit jiné duše, kdybych mohla trpět na jejich místě, protože tím bych udělala něco dobrého, vysvobodila bych zajaté.

Sv. Terezie z Lisieux

pravda, že Ježíš ho miluje, a proto volal z celého srdce: *Ježíši, zachraň mě!* V určitém okamžiku zpozoroval v obklopující temnotě malé světélko, jakoby sotva viditelnou hvězdu, která se stávala stále jasnější a větší. Světlo budilo dojem, že se k němu přibližuje s velkou rychlostí. Fascinován jeho září nemohl od něho odtrhnout zrak. Nakonec bylo toto světlo jasnější než slunce a krásnější než cokoli, co kdy viděl. Když k němu dospělo, uvědomil si, že to není hvězda, nýbrž živá osoba, ze které vyzařuje světlo lásky. Byl to zmrtvýchvstalý Ježíš Kristus, Spasitel a Pán vesmíru. Howard Storm byl zaplaven jeho láskou. V jeho světle spatřil hrůzu svých hříchů, všechno zlo způsobené jeho ateismem, ale vedle bolesti, která vyplývala z poznání pravdy o sobě, cítil, že je jako marnotratný syn milován láskou, která odpouští všechny hříchy, léčí všechny rány a vrací ztracenou důstojnost Božího dítěte. Pochopil, že jedinou nevyhnutelnou podmínkou, aby se

tak mohlo stát, je naděje, důvěra a souhlas člověka. Howard zakusil Boží milosrdenství způsobem tak intenzivním, že nenacházel vůbec slov a přirovnání, aby mohl své prožitky vyslovit lidským jazykem. Plakal jak radostí, tak také lítostí nad svými hříchy. Cítil, že je milován a přijímán, že Ježíš ho bere do své náruče, aby ho vynesl z chmurné skutečnosti, která vedla přímo do pekla. Storm měl dojem, jako by Spasitel překonal nekonečnou vzdálenost, která odděluje světlo od temnot, lásku od nenávisti, pravdu od lži, svobodu od zotročení. V této nové nepředstavitelné skutečnosti, ve které je život láskou, cítil se velice zahanben stavem svého lidství. Cítil se před tváří Boží svatosti jako odporný hadr, který je nutno vyhodit na smetišť. Mnohokrát ve svém životě Boha nejen popíral, ale tropil si posměch z pravdy, že Bůh existuje a že je láska. Tisíckrát užíval jméno Boží jako kletbu. Chtěl být sám jediným středem všehomíru a sám rozhodovat o tom, co

Není to nic udivujícího, že tradice spojuje toto očištné planutí s ohněm. Očištnice znamená očišťující oheň. V podstatě je to stejný oheň, který v pekle spaluje, v očištnici očišťuje a v nebi činí blaženým. Bůh se nemění, oheň lásky je stále stejný. To my stojíme v různém vztahu k neproměnlivé nekonečné lásce. Když jsme zcela proti lásce, trápí nás oheň lásky. Když jsme schopni očišťování, oheň nás očišťuje. A když jsme očištěni, činí nás tento oheň blaženými.

François Varillon

je dobré a co je zlé, a řídit se při tom svým egoismem. Uvědomoval si tyto a jiné hříchy, kterých se dopouštěl, zdálo se mu, že se zde nachází omylem. A tehdy uslyšel Ježíšův hlas: *To není omyl, právě zde je tvoje místo. Musíš se ještě připravit, dozrát, očistit.* Na Ježíšovu prosbu se objevily jasné postavy, ze kterých vyzařovala radost a láska. Byli to čistí duchové, andělé, kteří se dorozumívali bezprostředně myšlenkami. Cokoliv si Storm pomyslel, oni ihned věděli. Jeho bezprostřední opatrovník, anděl strážný, mu oznámil, že se má vrátit do pozemského života, že není ještě hotov, aby mohl vejít do věčnosti. Sdílel mu také, že Bůh obdaril všechny lidi schopností přijmout nebo zamítnout jeho lásku, která je zcela svobodným a nezištným darem, proto je možno ji přijmout jedině v plné svobodě důvěryplnou a upřímnou modlitbou. Právě z toho důvodu mají lidé povinnost se modlit. Anděl strážný oznámil Stormovi, aby za lásku neočekával nějakou odměnu nebo prospěch, nýbrž aby toužil jen po jediném: aby lásku svobodně přijímal a plnil Boží vůli, protože tak se stane Božím dítětem a vykročí nejpřímější cestou k nebi.

Zcela nový život

Když anděl strážný domluvil, uvědomil si Howard, že leží na lůžku, je po operaci a ošetřovatelka umývá jeho pooperační ránu teplou vodou.

Tento zážitek na hranici smrti zcela změnil Stormův život, celou jeho dosavadní hierarchii hodnot a způsob myšlení. Z ateisty se stal člověk horlivě modlitby. Howard Storm dodnes vydává svědectví, že člověk může být svobodným a schopným nezištné lásky jen tehdy, když věří v Boha a důvěřuje mu. Když se s Bohem sjednocuje ve víře, dosahuje opravdového štěstí a stává se svatým, jde tedy po cestě, která vede do nebe.

*Z Mitujcie się 4/2004
přeložil-lš*

Hřích proti Duchu Svatému

Každé rouhání může být odpuštěno, ale rouhání proti Duchu Svatému odpuštěno být nemůže. (Mt 12,31-32)

V encyklice *Dominum et vivificantem* Jan Pavel II. píše: „Jestliže Kristus říká, že rouhání proti Duchu Svatému nemůže být odpuštěno ani v tomto ani v budoucím životě, pak toto »neodpuštění« je příčinně spojeno s »nepokáním«, tzn. s radikálním odmítnutím obrácení. (...) »Rouhání« proti Duchu Svatému je hřích, jehož se dopouští člověk, který hájí své domnělé právo setrávat ve hříchu, ve všech jiných hříších a který tímto způsobem odmítá vykoupení“ (6). Svátý otec poukazuje na proces narůstání nebo zmenšování tohoto hříchu v lidských srdcích. „Církev však nepřestane s co největší horoucností prosit o to, aby ve světě nenarůstal tento hřích, který evangelium nazývá hříchem proti Duchu Svatému; aby naopak se z lidských duší vytrácel a tímto způsobem ustupoval a v celých prostředích vytvářel otevřenost svědomí pro působení Ducha Svatého“ (47).

Možnost věčného zatracení není možno vysvětlovat jako pouhou hrozbu, která se doopravdy nikdy neuskuteční a která přetrvává pouze v teoretické oblasti. Není to nic jiného než uskutečnění antipravdy, antilásky, antiosoby, která se v člověku vytváří tím, že si svobodně volí zlo. Jestliže v okamžiku smrti je již v člověku zcela zničena schopnost přijmout Kristovu lásku a odpovědět na ni, pak takto zformované bytí jako antiláska, antiosoba při konečném setkání s Kristem definitivně odmítá dar jeho spásy.

Tvrdit, že něco takového je ve skutečnosti nemožné, svědčí o bagatelizování nejen ničivé síly zla a svobody člověka, ale také popírání zjevené pravdy o možnosti věčného zatra-

cení. Existuje reálná možnost odmítnout spásnou Kristovu milost a v tomto případě dokáže síla zla do té míry zničit lidství člověka, že se stává anti-osobou. Je to jen zcela přirozený důsledek egoismu, který zcela ovládl člověka. Takový člověk je neschopný lásky, protože přerhal vztahy lásky, které ho spojovaly s Bohem a s jinými lidmi. Proto při posled-

ním setkání s Kristem odmítá a přímo nenávidí lásku, jakou ho Ježíš miluje.

O této úděsné možnosti mluví Kristus v textech Písma svätého, které poukazují na možnost věčného zavržení. Každý hřích, každé odhození spásné Kristovy lásky dezintegruje moje lidství a uvádí ve mně pomalou smrt duše a to může v poslední chvíli zničit moji možnost při-

Dar novému kostelu

Ještě dříve než naše myšlenky a modlitby zaletěly do Mexika na Mezinárodní eucharistický kongres, zaklepalo samo Mexiko u dveří ostravsko-opavské diecéze.

Na svátek Narození Panny Marie se ve farním kostele v Ostravě-Zábřehu konala ojedinělá slavnost. Při mši sväté, kterou sloužil otec biskup František Lobkowicz, převzala farnost dar, který přivezla skupina mexických výtvarníků: obraz Panny Marie Guadalupe, namalovaný paní Laurou Moralesovou. Předání se účastnil také honorární mexický konzul Radko Tichavský a svým osobním listem také arcibiskup z mexického Monterei Mons. Francisco Ortega. Podle jeho slov bude obraz znamením církevního bratrství mezi diecézí ostravsko-opavskou a diecézí Monterei. Obraz Panny Marie Guadalupe, který biskup Lobkowicz posvětil, bude umístěn v novém kostele, který začal vyrůstat v Ostravě-Jižním městě.

Dobrodinci, kteří by chtěli přispět na stavbu chrámu, kde bude mít svůj trůn i Panna Maria Guadalupe, mohou svůj dar poslat na účet: 190737264/0300.

jmout Kristovu lásku, čili vytváří ve mně skutečnost pekla. Tuto pravdu nám Ježíš zjevil nikoliv proto, aby nás strašil, ale aby nám ukázal celou pravdu o člověku.

P. Jakub Salij píše: „Pravda o možnosti věčného zavržení mi připomíná určité vlastnosti naší lidské přirozenosti, které vzbuzují velké obavy. Jedná se totiž o tajemnou neodvratnost našich skutků již na této zemi. Lidské činy nejsou vzhledem k člověku něčím vnějším. Není to tak, že si můžeš dělat dobro a zlo podle aktuálního rozpoložení. Vykonané dobro člověka utváří, vykonané zlo ho ničí. To jsou procesy s vysokým stupněm nenávratnosti. Lhář se nemůže den ze dne stát symnem pravdy, pro nemravu není snadné odhodit hřích, a i když se mu to podaří, musí na sobě pracovat velmi dlouho, než se stane čistým člověkem. Navíc můžeme se ocitnout v situaci buďto spravedlnosti, nebo hříchu, které se z lidské perspektivy jeví zcela nezvratné, jestliže dlouho setrváváme buďto v dobrém, nebo ve zlém postoji, a může to být i pro jeden jediný čin obzvláště velké intenzity, obzvláště hrdinský nebo zločinný. Proto otázka, zda se to shoduje s Božím milosrdenstvím, že zlo ničí člověka nenávratně, se jeví jako nepřiměřená. Taková je prostě přirozenost zla. Nemůžeme obviňovat Boha z krutosti, jestliže někdo vyskočí z pátého patra a zláme si páteř. A to i přesto, že je to zranění tak závažné, že může být nevyléčitelné. Pravda o zlověstné povaze zla, které může nenávratně ničit člověka a může i mne zcela zničit, pomáhá mi na druhé straně spatřit v pravém světle, kým je pro nás Ježíš Kristus a co pro nás znamená vykoupení, které nám nabízí“ (J. Salij, *Těm, kteří hledají cestu*, Poznaň 1993, s. 72).

*P. Mieczysław Piotrowski, TChr
Z Miłujcie się
přeložil -lš-*

Na okraj Listu Svatého otce *Mane nobiscum, Domine*

Bývalý voják okupační armády a jeho iniciativa

Před 60 lety patřil Alfréd Saillat k francouzské okupační armádě v Africe. Nyní jako osmdesátiletý vzpomíná: „Bylo to pro mě srdcervoucí dívat se na tu bídu, při které v první řadě trpěly děti. Kam jsem vstoupil, pokoušel jsem se dětem něco podstrčit.“

Obraz strádajících dětí ho pronásledoval celý život. Teprve když se stal v roce 1985 důchodcem, naskytla se mu jako vyučenému zámečníkovi možnost udě-

rou porci důvěry v Boha. Pomysleme na Kristova slova: *Proste, a bude vám dáno!* a já tomu věřím víc než pevně.“

Napsal tento dopis

Na Velký pátek mi bylo 80. Obracím se především na lidi o něco mladší, což ovšem neznamená, že se zříkám příspěvků od těch nejmladších. Ne, ale já chci jen předejít tomu, abychom my seniori nepatřili již do starého železa, a dokud naše síly stačí,

káni, vzdát se několika cigaret, skleničky vína nebo piva nebo, řekněme, šálku kávy se zákusem, pak bychom mohli společně zachránit dokonce mnoho lidí od smrti hladem. Nebyl by takový počín chvályhodný? I důchodce, kteří tráví svůj život v domovech, zvu ke spolupráci. Spojme se, milí přátelé, žebrejme o minci na dobrý účel u svých dětí a vnuků. I když je to jen málo, společně dosáhneme velkých věcí. Já vás, milí přátelé, nepodvedu.

Když začnou seniori v jedné zemi, v druhé je budou následovat. A nakonec mladí řeknou: „Podívejme se, ti naši staří to zvládli, klobouk dolů!“

S nadějí, křesťanským pozdravem a srdečným věčným „Zaplat' Pán Bůh“

Váš Táta Alfréd

První článek toho druhu se objevil před rokem a půl. Reakce byla velká: tato iniciativa vynesla napoprvé 82 500 švýcarských franků. Na odměnu za správu fondu nebyl vydán ani haléř.

Za sebranou sumu nakoupily sestry v Burkina Faso osly, pluhy, oslí káry a předaly je pracovitým rodinám. K tomu trochu cementu a fosfátu na založení kom-

Z finančních darů se zakoupilo zemědělské nářadí ...

lat pro ně něco ve větším rozsahu. Již předtím se stal kmotrem jednomu dítěti v Burkina Faso. Jeho představou bylo využít čas v důchodu k tomu, aby založil dětský pomocný fond, při kterém by nespolykal velkou část peněz správní aparát.

Táta Alfréd říká:

„Burkina Faso je jedna ze čtyř nejchudších zemí světa. Má 12 milionů obyvatel. Z toho asi 10 milionů se živí zemědělstvím. Tvoří-li jednu rodinu asi 10 lidí, je to milion malých hospodářství, které se živí na neúrodné, skoupé půdě. Když si představíme, že jeden osel, dvě káry, dva nebo tři pluhy a tři kompostárny by stačily pro deset rodin, byl by při dobré vůli vyřešen problém hladu.“

K tomu ovšem je třeba přiložit neustávající modlitby a dob-

abychom podali pomocnou ruku lidem v nejchudší zemi světa a trochu jim pomohli.

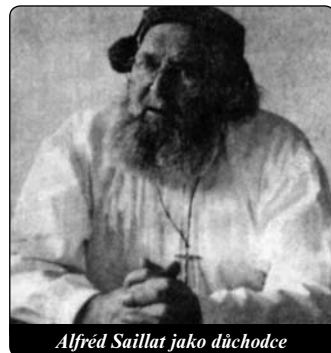
Nikomu nechci způsobit bolest a nikoho nechci dráždit. Ale kdyby mnoho seniorů bylo ochotno uložit si malé odří-

První velká úroda prosa ... lidé už nemusí hladovět

Alfréd Saillat jako francouzský voják

Alfréd Saillat jako důchodce

postů. Experiment se vydařil na 100 %. Díky těmto prostředkům se urodila velká úroda prosa, lidé naplnili své zásobníky a jsou šťastní, že nemusí hladovět. Je to neuvěřitelný příběh, který do-

Sestra Angelika

kazuje, že prostí lidé mohou být pilní, když se jim poskytnou prostředky a dobrý návod.

Sestra Angelika telefonovala: „Táto Alfréde, nakoupily jsme více pluhů než oslů, a když jsme to rozdělily, museli silní mladí lidé přiložit ruku k dílu. Zapřáhli sami sebe. Pak ať někdo řekne, že jsou líní jako vši.“

Není to příklad hodný následování?

SKS 43/2003
překlad -lš-

Největší láska

**Sv. Karel Boromejský,
arcibiskup milánský (1538–1584)**

V dějinách jak civilních, tak církevních se objevují osobnosti, které jejich potomci označili přívlastkem Veliký. Nebudu je vypočítávat, protože jsou dostatečně známí a není jich příliš mnoho. Světec, kterého vám chci představit, titul Veliký neobdržel, ale jistě by si ho zasloužil, přinejmenším v církevním okruhu. Je to ústřední postava šestnáctého století, jedna z postav opravdu vynikajících, která překonala sílu zapomnění.

Karel se narodil v Argoně u Lago Maggiore v roce 1538 ve vznešené a bohaté rodině. Jeho otec Gilberto byl známý svou hlubokou nábožností a velkodušností vůči chudým. Také jeho matka Markéta byla velice zbožná; bohužel zemřela, když bylo Karlovi 9 let. Jeho rodičům připadá zásadní podíl na jeho vývoji a výchově.

Jako dvanáctiletý byl jmenován obročníkem benediktinského opatství v Argoně, a to mu vynášelo 2000 scudů. To byla značná suma. Ačkoliv byl mladičký, měl velmi jasný přehled o mnoha věcech. Jakmile však dostal peníze, běžel k otci a sdělil mu, že je vynaloží na pomoc chudým. Dnešní mladí mají k takovému smýšlení velmi daleko.

Ve čtrnácti letech odešel na studia do Milána a do Pávie a vzal si s sebou jen malou částku peněz. Ale jako studentovi mu nevadilo, že se musí omezovat. Objevil záhy své přirozené talenty: velkou inteligenci, vytrvalý charakter, zaměření na podstatné věci, takže se neutápěl v banalitách a povrchnostech, jak bývá v jeho věku zvykem. V roce 1559 se stal „doktorem obojího práva“. Bylo mu teprve 21 let.

V Římě došlo právě ke střídání stráží. Papežem byl zvolen jako Pius IV. Gianangelo Medici, Karlův strýc z matčiny stra-

ny. To přineslo zásadní změnu do Karlova života. Byl totiž i se svým bratrem Bedřichem povolán do Věčného města.

Církevní kariéra v Římě

V případě Pia IV. se setkáme s jinak řídkým zjevem v Církvi, s pozitivním nepotismem. Ani ne 22letý Karel byl jmenován kardinálem a byl pověřen úřadem, který bychom dnes nazvali státním sekretářem. Krátce nato mu byla svěřena správa milánské diecéze s povinností zůstat nadále v Římě. Následovaly další funkce, které byly spojeny s nemalými příjmy. Historikové hovoří o dokonalé shodě mezi papežem a jeho synovcem. Karel zůstal navíc člověkem s velkou kulturní angažovaností. Koupil si nádherný palác s velkým služebnictvem a organizoval slavnosti a recepce. To všechno vyžadovaly úřady, které

zastával, a pověst rodiny, ze které pocházel.

Rozhodný obrat

Náhlá smrt bratra Bedřicha (1562) radikálně změnila jeho život. Pokládal ji za Boží znamení, aby změnil svůj dosavadní způsob života a vrátil se k zásadám evangelia. Skončily slavnosti a zábavy, třebaže mravně nezávadné. Začal žít prostým životem, spojeným s postem a odříkáním, také se věnoval vlastnímu teologickému vzdělávání a pastorační formaci. Byl dále administrátorem diecéze, i když ji spravoval nepřímou. Papež se polekal asketické změny svého synovce, kterého nazýval svým „pravým okem“. Zdálo se mu to všechno přehnané. Plísnil ho a přičítal to jeho duchovním vůdcům a vlivu současných osobností, jako byl Ignác z Loyoly, Filip Neri a Kajetán Thiene, shodou okolností všechno církevně uznání světců. Papež ho nejdříve zrazoval, káral, až nakonec – ho začal následovat.

Sv. Karel Boromejský

Ale největší zásluhou Karla Boromejského bylo, že přiměl papeže, aby obnovil Tridentýský koncil, který byl přerušen v roce 1555. Bylo také velkou jeho zásluhou, že tento obrodný koncil pracoval velmi dobře, slavně skončil a přinesl Církvi rozvrácené reformaci nesmírné ovoce. Karel byl jeho inspirátorem i organizátorem.

V červenci r. 1563 přijal kněžské a krátce nato biskupské svěcení. Chtěl být skutečným pastýřem milánské diecéze a čekal na vhodnou příležitost. Po skočení koncilu bylo třeba zajistit, aby i nástupce Pia IV. měl v úmyslu pokračovat v započatých reformách. Karel věřil v působení Ducha Svatého při vedení Církve, ale současně dělal i po lidské stránce všechno, co pokládal za potřebné. Starému a nemocnému strýci doporučoval jména, která by měla vstoupit do konkláve. Byla to výlučně jména, která přála církevní obnově započaté koncilem. Požádal rovněž, aby jako papežský legát mohl předsedat provinčnímu sněmu, který se konal v Miláně. Papež souhla-

Sv. Karel Boromejský

sil. Karel odejel. Ale krátce nato se musel spěšně vrátit do Říma. Papež Pius IV. zemřel v jeho náručí 9. prosince 1565.

Karel mohl snadno dosáhnout toho, aby byl zvolen jeho nástupcem. Jeho „lobby“ bylo nadmíru mocné. A navíc, byl toho navýsost hoden. Ale on sám ani Duch Svatý to nechtěli: Zvolen byl kardinál Michal Ghislieri, dominikán, velký zastávce Tridentského koncilu a jeho obnovy, který přijal jméno Pius V.

„Železný“ pastýř, který dává život za své ovce

V dubnu 1566 přijel Karel do Milána a začal ihned dílo obnovy v duchu Tridentského koncilu. Byl geniálním organizátorem a tak neúnavným pracovníkem, že sv. Filip Neri zvolal: „Tento člověk je ze železa.“

Rozdělil diecézi na dvanáct okrsků a staral se o obovu života ve farnostech. Nařídil farářům vést zápisy o nejrůznějších aktivitách a sdruženích. Velice se zasazoval o správnou formaci kléru a založil malý a velký

Sv. Karel Boromejský

seminář. Neúnavně navštěvoval svěřený lid a první vizitaci začal již v roce 1566, hned po příjezdu do Milána. Jeho návštěva ve farnosti byla vždy připravena modlitbou a kázáními, která směřovala k přijetí svátostí. Biskup svolal shromáždění všech významných osob a žádal od nich odpovědi na otázky, jako: Jak se chovají farníci v kostele? Jsou zde herectici, opilci, cizoložníci, bandité, kriminální živily? Jsou zde roz-

V médiích se objevily výtky, že Karel I. má na svědomí použití otravných plynů na italské frontě 1. světové války.

I když jedovaté plyny byly výslovně zakázány teprve ženevskou konvencí roku 1926, ozývaly se již na začátku 1. světové války hlasy, které odmítaly jejich nasazení. Arcivévoda Karel výslovně zabránil použití takového bojového plynu na jižní frontě. Císař František Josef dovolil tuto zbraň pro Rakousko pouze v případě obrany. Karel se zmiňuje o tomto omezení ve svých osobních zápiscích. Při páté bitvě na Isonzo Italové použili dráždivý plyn a císař František Josef povolil použití bojového plynu.

Když Karel převzal v roce 1916 moc, bylo už používání plynu na obou stranách běžné. Při dvanácté bitvě na Isonzo 17. října 1917 použily ně-

sevači nesvornosti, farníci, kteří nedodržují postní dobu? ... Vychovávají otcové rodin dobře své děti? Není zde nadměrný luxus v oblékání u mužů a žen?

Jsou zde dobročinné organizace, dobře organizovaná sociální pomoc? A byly zde další podobné a velmi konkrétní otázky.

ŠETRNÝ FARÁŘ

Vzhledem k vysokým cenám pohonných hmot pořídil si farář Tom Albers v USA úspornější vozidlo, které jezdí na rostlinný olej. Každý týden musí při návštěvách nemocných ujet 350 km. S pomocí svého bratra, který je inženýrem, přestavěl svůj 26 let starý vůz na nový druh pohonné látky. Jeho přítel farář mu dal k dispozici 1 000 litrů oleje z rybí restaurace, kterou provozuje církev.

mecko-rakouské oddíly plyn se strašnou působivostí. Vzhledem k vojenské i hospodářské situaci a úplné závislosti Rakouska na Německu bylo ovšem velení plně v rukou německé generality (Hindenburg a Ludendorff) a o osobní odpovědnosti císaře Karla není možno vůbec hovořit.

Rakouští generálové použili plyn jen jednou při bitvě na Piavě v červnu 1918. Rakousko bitvu prohrálo a císaři Karlovi se dostalo výtek, že použil neúčinný plyn, který nazvali „Zita“ – císař totiž pod vlivem své „italské“ manželky Zity dovolil nasadit pouze slzný plyn.

Dr. Martin Kugler, historik

Ale ne všechno probíhalo hladce. Naopak, objevily se potíže a dokonce i nepřátelství. Došlo dokonce k pokusu o atentát. Čtyři příslušníci upadajícího řádu, který chtěl Karel reformovat, pokládali jeho požadavky za pokořující. Vystřelili na biskupa. Kulka mu roztrhla rochetu, ale on sám zůstal zázračně nezraněn a lid to pokládal za znamení, že biskupovy reformy jsou správné a Bohem chtěné. Řád byl skutečně pokořen a definitivně zrušen.

Karova pastýřská svatost však nejvíce zazářila, když prokázal, že dává svůj život za své ovce. Stalo se tak, když propukla v roce 1576 morová rána. Vrátil se ihned z pastorační cesty do Milána, zatímco gubernátor a velký kancléř z města utekli.

Udělal ihned závěť, protože věděl, že mor nikoho nešetří, ani klérus. Organizoval pomoc, obětavě osobně navštěvoval nemocné a pomáhal tak neúnavně, až si vysloužil výtku od papeže.

Karel Boromejský čtyřikrát putoval do Turína. Byl velkým ctitelem Turínského plátna. Bylo to právě v roce 1578, kdy savojská knížata přenesla plátno do Turína, aby ušetřila milánskému biskupovi obtížnou cestu přes Alpy (to byl oficiální důvod), ale také proto, aby ho chránila před Francouzi (důvod politický). V roce 1978 bylo plátno vystaveno v Turíně právě na počest jeho příchodu do města.

Neúnavná aktivita světce, jeho ustavičné cesty a kající skutky způsobily zhoršení jeho zdravotního stavu. Smrt ho zastihla dobře připraveného 3. listopadu 1584. Úcta k němu se ihned rozšířila a již v roce 1610 ho Papež V. prohlásil za svatého. Jeho odkaz je v Církvi živý a krajně aktuální dodnes.

Z Maria Ausiliatrice 10/2003
přeložil-lš

Ekonomicky silná Evropa nestačí

Značná část našich občanů se domnívá, že Evropská Unie byla vytvořena jen proto, aby byla jako celek úspěšná v ekonomické globální konkurenci. Dnes začíná být stále zřetelnější, že pouhé ekonomické hledisko pro vytvoření Evropy, jak by měla vypadat, nestačí. Vytváření ovzduší spolupráce a sociálního propojení je neméně důležité. Dokonce je nezbytné i pro optimální ekonomickou úspěšnost.

Proto sílí volání po sociálním dialogu, který by pomohl vytvářet společenství evropských národů, v němž by se všichni občané cítili plnoprávními členy. Na takové integraci by měli mít zájem i křesťané, a právě křesťané.

Jednou z cest k posilování sociálního dialogu může být i síť neziskových organizací usilujících o prosazování etických přístupů v mezilidských vztazích.

U nás se za tímto účelem vytvořila platforma některých křesťanských neziskových organizací, jejichž představitelé přijali dne 18. září 2004 na Velehradě v průběhu semináře k problematice finančních krizí a jejich důsledků ve světě práce výzvu k posílení sociálního dialogu v Evropě. Ke spolupráci se už přihlásily i některé zahraniční organizace.

Příští setkání bude v listopadu 2004 a bude na něm mimo jiné schválen společný plán akcí pro rok 2005.

Vyzýváme naše neziskové organizace, které by se chtěly podílet na prospěšném společném díle, ať se přihlásí, abychom jim mohli zaslat pozvánky na příští setkání. Přihlásit se můžete i e-mailem na e-mailové adrese: bvymetalik@iol.cz. Zvažte, zda i Vy nemůžete pomoci. Výzvu přijatou na Velehradě zveřejňujeme.

Výzva platformy neziskových organizací „Za evropský celospolečenský dialog“

Vážení spoluobčané, vstoupili jsme do Evropské unie

a nabízí se otázka, co dělat dál, aby náš vstup nebyl jen formální, ale aby pomohl k odpovědné a rozumné integraci v rámci Evropy. Pokleslá politická kultura, která se tak výrazně projevila v nechutných hádkách po volbách do Evropského parlamentu, nám připomněla, že naše dosavadní přístupy a reakce sotva mohou být vhodným příspěvkem pro život v Evropě, která by měla být naší Evropou společnou. Celospolečenský dialog k hledání forem vzájemných vztahů považujeme proto za potřebný u nás i v Evropě.

Proto jsme se sešli jako skupina neziskových organizací z nejrůznějších oblastí obecně prospěšných aktivit, abychom vytvořili společnou platformu k posilování takového dialogu. Z naší diskuse vyplynulo, že existuje u nás řada přístupů a vzorců chování, které účelnému mezilidskému dialogu brání. Ani si to už sami neuvědomujeme.

Rozhodli jsme se upozornit aspoň na některé jevy, které brání rozumnému dialogu u nás a považují za samozřejmost vzorce chování, které jsou škodlivé pro nás pro všechny. Obracíme se na Vás s prosbou, abyste naše upozornění předem neodmítali, ale pokusili se nad ním zamyslet a hledat východisko.

1. Na celkové náladě ve společnosti se podílí obraz naší politické scény, kde vzájemné osočování, nevráživost a vulgárnost i na parlamentní půdě nedává veřejnosti dobrý příklad. Mluvme-li i v zájmu únosného života ve společné Evropě o potřebě celospolečenského dialogu, potom je nezbytné, aby tento dialog byl opřen o obecně přijatelná pravidla etického chování. Návrat k nim je nezbytný v politickém i občanském životě, máme-li být součástí civilizované společnosti.

2. Hovoří se u nás často o demokracii, aniž by byla valná ochota uznávat či respektovat její ob-

sah. Zapomíná se, že demokracie je založena na určitých právech i povinnostech. Zdůrazňují-li se práva bez povinností, potom nutně vnášíme do společnosti nerovnováhu a křivíme obraz demokracie.

3. Polopравdy a osočování se často považují za běžný a účinný způsob kritiky. Namlouváme si, že kritizující je tím lepší, čím více svého odpůrce osočuje. Řada občanů se takovým přístupem nechá často přesvědčit ke škodě pravdy a rozumných vztahů ve společnosti.

4. Zvykáme si, že je v politice nezbytné postupovat dle zásady, že „účel světi prostředky“. Dokonce vidíme kolem sebe příklady, které se zdají tuto zásadu potvrzovat. Zapomínáme, že dlouhodobě to vede přinejmenším ke znechucení občanů nad politikou a k degradaci politické kultury, což se může v dalších volbách odrazit ve volebních výsledcích.

5. Příklady agresivity a šikany ve školách, o nichž se poslední dobou u nás píše, signalizují, že s výchovou mladé generace není něco v pořádku. Zdůraznění vzdělání a výuky a opomíjení či podceňování výchovy ve vzdělávacím procesu za situace, kdy výchovné působení nahrazují v široké míře vzorce chování šířené v médiích, ohrožuje zdravý růst mladé generace a nutně škodí celé společnosti.

6. Většina našeho národa se hrdě hlásí k tomu, že jsme nejateističtější společností v Evropě, křesťanské desatero, jež stanoví zásady přirozené morálky i pro ty, kteří nevěří, neuznáváme. Zapomněli jsme však říci, čím je

chceme nahradit. Zatím je nahrazujeme propagací bezohledného zisku a sobectví. Výsledkem je, že stoupá agresivita mezi lidmi, roste trestná činnost, bezohlednost na silnicích, za základní měřítko chování se považuje zásada „člověk člověku vlkem“.

7. Máme-li se skutečně začlenit do společné Evropy, pak naše dosavadní způsoby jednání musíme nutně revidovat. Pak nezbude než „oprášit“ rozumné zásady mezilidských vztahů, založené na slušnosti, vzájemném respektu, toleranci a smyslu pro fair play, a vyžadovat jejich uplatňování u sebe i u druhých. Jen tak můžeme vytvořit podmínky pro celospolečenský dialog, který povede k našemu organickému začlenění do společné Evropy. Jen tak můžeme dosáhnout stabilního ekonomického růstu respektujícího i ochranu životního prostředí.

Vyzýváme naše občany, aby se nad těmito problémy zamysleli a pokusili se s námi hledat vhodná východiska. Postindustriální svět vyžaduje nový životní styl. Pokusme se ho najít a uplatnit spolu s ostatními zeměmi Evropy ve společném zájmu.

Vyzýváme další představitel neziskových obecně prospěšných organizací, aby se k našemu úsilí připojili.

Naše kontaktní adresa:
JUDr. Bedřich Vymětalík
Lískovecká 2089
738 01 Frýdek-Místek
Na Velehradě 19. září 2004
Hnutí Křesťan a práce
platforma „Za evropský celospolečenský dialog“

Poznámka redakce:

Předseda MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ v Olomouci, kterou v r. 1900 založilo několik desítek laiků i kněží, mezi nimi pozdější olomoucký arcibiskup Antonín Cyril Stojan a Dr. Mořic Hruban, odpověděl na tuto výzvu dopisem JUDr. B. Vymětalíkovi kladně a bude čtenáře Světa informovat o další spolupráci.

URÁŽKA KATOLÍKŮ

Mechthilda Löhrová označila způsob, jakým se Brusel zachoval ke katolickému politikovi Rocco Buttiglionemu, za urážku všech katolíků. Podle jejího soudu jsou poslanci EU značně zideologizováni a mají daleko ke skutečnému demokratickému občanství. Poslanci asi zapominají, koho zastupují. Spojuje se tu náboženské vyznání se zákazem výkonu povolání. Löhrová požaduje, aby evropští politikové více respektovali přesvědčení a hodnotové orientace svých občanů a skoncovali s diskriminací křesťanů.

Prezident papežské rady pro spravedlnost a mír kardinál Martino nazval postup Bruselu novou arogantní inkvizicí a veřejnou kulturní diskriminací křesťanů.

VITTORIO MESSORI O SOUČASNÉM DUCHOVNÍM STAVU EVROPY

V Evropě nastoupil na místo antisemitismu antikaticismus. Ačkoliv islám na tolika místech a tolika způsoby porušuje lidská práva, nikdo se neodvážil o něm nic špatného vyslovit. Ale každý útok a každá hanebnost pronesená o katolické církvi sklízí ihned veřejný potlesk. Je zde však jedna naděje: že protikatolická zášť pomůže konečně věřícím, aby znovu objevili svou identitu. Katolíci jsou totiž dnes v nebezpečí, že se stanou obyčejnými postavami z talk show, které přátelským bla bla dávají najevo, že jsou se všemi ochotní vést dialog, i s těmi, kteří je chtějí zkrátit o hlavu. Když církev vykládá neutrální věci přátelským způsobem, všichni jsou ochotni se jí vrhnout k nohám. Ale sotva papež nebo někdo jiný řekne něco, co není „politicky korektní“, jako je anikoncepte, homosexuální svazky nebo postavení žen v církvi, ihned exploduje antiklerikalismus ze všech stran.

Podle Il Messaggero

ISLÁMSKÝ TERORISMUS

Po požáru katolického kostela v Zanzibaru vzrůstá strach katolíků z islámského extremismu. Je to v krátkém čase již druhý případ. Islámští radikálové jsou školeni v Saúdské Arábii a v Súdánu.

BISKUP A TURECKO

Nový apoštolský vikář v Turecku Luigi Padovese se vyslovil pro to, aby Turecko bylo přijato do EU. Jak řekl pro Radio Vaticana, slibuje si od toho určité výhody pro katolickou církev, tedy zřetelnější uznání této menšiny. Pokud jde o možnosti konverze muslimů ke křesťanství, řekl: „O misiích jsme nemluvili, spíše jen o dialogu. První úlohou biskupa je starat se o vlastní lidi. Je jistě možno dále vést dialog... Když bude Bůh chtít, existuje i svoboda přistoupit ke křesťanství, ale to se nesmí stát na základě nějaké propagandy, nýbrž na základě hlubokého osobního přesvědčení.“

(Pozn. red.: Myslím, že tato zpráva nepotřebuje komentáře...)

Tento výrok mimoděk vyvolává otázku, jak k tomuto „hlubokému osobnímu přesvědčení“ má dojít. Není bez zajímavosti, že papežské dílo, která má na starosti šíření víry, se latinsky nazývá *Opus de propaganda fide*.

ŠPATNÉ VYHLÍDKY

Ještě pět let bude věkový průměr EU poněkud vylepšovat počet mladých z nově přijatých zemí. Ale i zde se v posledních patnácti letech situace dramaticky zhoršila. V sedmi z nich již připadá statisticky na jednu ženu méně než 1,4 dítě, což je nynější evropský průměr. Po roce 2010 začne dramatické stárnutí evropského obyvatelstva, kterému pak hrozí utonutí v islámské většině. Konstatuje to evropská komise ve zprávě, která byla zveřejněna v Madridu.

Kath-net

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

svým životem a zpytovali své svědomí, hříšníci se vraceli k Bohu a konali pokání. Koho nedojímala Boží láska, tím otrásla myšlenka na smrt, soud a možnost věčné záhuby.

Ale pak zavládlo přesvědčení, že cestu k Bohu si musí každý najít podle svého vlastního přesvědčení a mluvit mu o soudu, pekle, očistci by znamenalo strašit ho a duševně znásilňovat. Těmto představám padly za oběť i některé vzácné liturgické skladby, které po staletí uchvacovaly a dojímalý nejen věřící, ale i nejvýznamnější umělce a ti je učinili námětem svých vrcholných děl.

Aby se však člověk sám rozhodl pro Boha, potřebuje k tomu něco se o něm nejdříve dovědět a k těmto podstatným znalostem patří v první řadě to, co nás čeká při konečném setkání s Bohem na onom světě. Bez správného poznání toho, co bude následovat ve věčném životě, nemůžeme správně pochopit to, co se děje zde na zemi a jak se máme chovat při tom, co prožíváme v tomto časném životě. Pokud si někdo v souladu s konzumní mentalitou vytvořil své pozemské nebičko, pak mu přirozeně vadí všechno, co mu toto nebičko narušuje. Nerad si připouští už to, že by mělo jednou skončit. Jestliže si vytváří svou vlastní „spravedlnost“ a sám sebe povýšil na arbitra, který rozhoduje o dobrém a zlém, nemůže se smířit s představou, že se jednou ocitne tváří v tvář nejvyššímu a spravedlivému soudci. Za největší nespravedlnost pak pokládá, že by se mohl ocitnout ve věčném zavržení. Ale soud a po něm věčná odplata není vyhrazena pro ty, kteří v ni uvěřili, jako by se těch ostatních netýkala. Mravní zákon nejsou nějaké interní stanovky spolku, který si říká církev. Platí bez výjimky pro každého člověka. V tomto směru neexistují žádné alternativy ani pluralita názorů. Kdokoliv se jakýmkoliv způsobem přičiňuje o to, aby lidé v tomto směru žili v klamných představách, těžce se provinuje proti nim i proti Bohu.

Bez jasných vědomí, co znamená věčné zavržení, nemůžeme ani dostatečně ocenit Spasitelovu oběť, která nás z tohoto neštěstí vytrhla. Peklo ani očistec nejsou nějaké koncentrační tábory, které si necitelný Bůh na nás pořídil. Jsou stavy, do jakých člověk uveče sám sebe podle svého konečného vztahu k Bohu. A protože o tomto konečném vztahu se rozhoduje v hodině smrti, je třeba se na ni co nejlépe připravit.

Aby si těchto skutečností byli lidé vědomi a aby podle nich mohli upravit svůj život, poslal Bůh k lidem vlastního Syna a ten nejen že svou smrtí a zmrtvýchvstáním otevřel cestu k věčnému životu, nejen učil, jak tohoto života dosáhnout, ale také uložil svým učedníkům, aby o jeho poselství přesvědčili všechny lidi a všechny národy a předali jim poklady jeho milostí. Těto povinnosti se nemůžeme vyhýbat s poukazem, že dnes vedeme dialog, a to tím méně, pokud by takový dialog v někom utvzoval dojem, že všechny názory na posmrtný život jsou rovnocenné.

Jestliže současná společnost dává stále křiklavou diskriminací najevo, že o těchto věcech nechce nic slyšet, je to jen evidentní důkaz, jak naléhavě je potřebuje. Máme co činit s třetí totalitou, totalitou antikřesťanského laicismu, proti kterému je třeba chránit především zbytek Božího stáda tím, že mu jasně stavíme před oči nezákladnější pravdy přesně tak, jak je hlásal náš Pán: *Modlete se a bděte, protože nevíte dne ani hodiny. Mějte bedra opásaná a hořící lampy v rukou! Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do nebeského království. Běda těm, které Pán, až přijde, najde, jak spí. Rozčtvrtí je a bude pláč a skřípání zubů.* Věřící dnes potřebují jadrnou stravu a nikoliv psychologické šlehačky a pomazánky. Je opravdu čas probudit se ze spánku!

-red-

PAPEŽ PIUS XII. (37)

Ale na tom nesmějí jednání ztroskotat.

Kappler mezitím vymyslel zvláštní cenu za toho Vasallioho, na němž, jak se zdá, papeži tak velmi záleží.

Upřeně pozoruje Dr. Pfeiffera, a když oslovuje tohoto generálního opata salvatoriánů, říká: „Prosím jen o protislužbu!“

„A co by to mělo být?“

Kappler, naklání se dopředu, aniž by pohnul brvou, odpovídá: „Prosím o rozhovor s Bencinengem!“ V tom okamžiku Pankratius Pfeiffer ví, že jednání ztroskotají.

Je 21. prosinec 1943. Už se stmívá, když policejní jednotky republikánské fašistické vlády ze Saló, nazvané tak podle místa hlavního stanu duceho, osvobozeného nedaleko Gardského jezera Skorzenym, obklíčily komplex budov papežských institutů na Piazza Santa Maria Maggiore. Tady leží také známý seminář Lombardo. Členové pověstné Kochovy bandy pronikají přes zeď do klášterního dvora a odtud zaplavují různé části budovy.

Toto porušení zaručených ex-teritoriálních výsad papežských nemovitostí a pozemků z německé strany italskými fašisty nevznikalo z nějakého vrtochu. Akce byla velmi přesně připravena. Byla namířena proti práci jednoho muže, který dovedl být velmi obratný v církevních otázkách i politice. Platilo, že hlavní protifašistické síly, které se rozptýlily do celého města, koordinuje monsignore Barbieri.

Monsignore Barbieri, jehož je možno dnes navštívit na Via del Corso 18, kde vede časopis „Libertas“, nebude dojem nějakého bojovníka, jakým se ukázal během devíti měsíců teroru. Místnosti podobné klubům, současně redakce i byt, jsou zaprášené. V jednom rohovém baru se leskle účelově instalovaný ošklivý stroj na espresso. Také oblečení monsignora prozrazuje má-

lo smyslu pro zevnějšek. A hlava potvrzuje jeho tvrdošijnost.

Je to muž, který ještě dnes platí za jednoho z nejčilejších politiků v sutaně.

V době teroru si pronásledovaní šeptali adresu jeho domu: Via Cernaia 14 a. Kdo tam zaklepal, mohl si být jist, že mu bude podle možností pomozeno. Dokonce ještě ze svého lůžka dirigoval Barbieri pronásledované do skupin a podle nich pak do různých úkrytů jím zřízených.

Jedním z nejdůležitějších byl seminář Lombardo. Tam umístil Barbieri důstojníky, studenty a větší počet pronásledovaných židů, mimo jiné i Giovannio Rovedu, známého komunistu, který začal jako specialista na stávkách v odborové organizaci kovodělníků, v roce 1926 byl odsouzen k dvaceti letům žaláře, v roce 1937 byl amnestován a vyhoštěn na ostrov Ponza, odkud se však podzemními cestami vrátil do Říma.

Ve svém vlastním domě měl ukrytého slavného generála partyzánů Raffaella Cadornu. Jedná se o syna generála Cadorny, známého z 1. světové války. V ulici Via Cernaia 14 a se tak setkali ti členové Badogliovy vlády, kteří z Říma neuprchli, se členy „Comitato Nazionale di Liberazione“ – nadstranického osvobozenického výboru.

Jako udržoval Pankratius Pfeiffer spojení přes papeže s německými pohlaváry, tak byl Vatikán spojen přes monsignora Barbieriho s podzemním hnutím. Jen díky tomuto příčnému spojení bylo Piu XII. možné, aby v mnoha případech vhodně zasáhl, zabránil zlu, pomohl.

21. prosince 1943 však přišlo varování z Vatikánu pro část ukrytých v semináři Lombardo příliš pozdě. Nemohli být už avčas převedeni do bezpečí.

Od deseti hodin večer do sedmi hodin následujícího dne trvá dupání, křik a páčení dveří v prohledávaných budovách

při pátrání po ukrytých na Piazzu Santa Maria Maggiore. Banda se rozzuří. Mezi Italy se mají nacházet také němečtí důstojníci SS v civilu. Ničí se a krade. Pokaždé, když je zase nějaký nešťastník vytažen z úkrytu a sražen, spustí lidé z Kochovy bandy triumfální řev. Když poznají Rovedu, vystupňují se jejich řádění až k orgiím.

V sedm hodin ráno však přesto není hlavní úkryt v podzemním sklepení nalezen. Ze semináře Lombardo je odvedeno sedm zatčených, z ostatních institutů pak ještě čtyřicet osob. Mezi nimi úplně apolitický staříček Žid. Ani nezvedne třesoucí se ruce, aby se bránil ranám, které na něj dopadají. Z jeho pootevřených úst se řinou sliny a krev. Kochovi lidé shánějí své oběti do párů a křičí: Avanti! Avanti! – a upřesňují: Do Dachau! Do Osvětlení!

Koch sám vystrkuje rektora semináře Lombardo z jeho cely. Tento Teršťan má tehdy právě dvacet sedm let. Pater rektor Bertoglio je od něj vyslýchán celou noc. „Buďte opatrný,“ připomíná pater Bertoglio, „mohl bych se Vám možná později také jednou hodit!“

Koch: „Ráčíte žertovat?!“

Ani ne o rok později prosí jistý Koch, který stojí přes soudem v Miláně za mnohonásobně spáchané vraždy na politických odpůrcích, o návštěvu patera Bertoglia. Obžalovaný chce litovat. Proces, dlouho a objektivně vedený, odhaluje neuvěřitelné krutosti. Koch pokorně říká: „Chci pykat.“

Rozsudek smrti přijímá klidně. Má jen jedno poslední přání. Prosí papeže o dva růžence. Jeden pro sebe, druhý pro svou matku. Jak odpovídá Pius XII.?

Posílá růžence a uděluje Kochovi papežské požehnání.

A co se v souvislosti s nocí z 21. na 22. prosince 1943 ještě stalo?

Část uprchlíků ze semináře Lombardo se uchýlila do katakomb na Via Appia. Kruh katakomb se táhne kolem Říma, místy tři patra hluboko, a představuje vzdálenost mezi Palermem a Brennerem. Tam dole, v zatahlém vzduchu z prachu a plisně, při svitu antických olejových lamp a mezi zbytky raně křesťanských fresek na podzemních stěnách přežívají uprchlíci s mnoha jinými až do osvobození. Spí v hrobech, na sarkofázích, na seně. Vaří potraviny, které sem přitáhli z údolí Aniene, v chodbách na ohničku a dým, který nemůže unikat, dráždí jejich oči. Mluví se zde „evropsky“ – směsicí angličtiny, francouzštiny, němčiny a italštiny.

Čas od času přepadne někoho „sklepní záchvat“. Má pocit, že se zadusí. Chce na povrch. Jistě by slepě vběhl nejbližší hlídce do rukou, kdyby ho kamarádi nezadrželi, pokud jeho záchvat neskončil úplným vyčerpaním.

Jiná skupina ze semináře Lombardo se přestěhuje do kláštera San Paolo fuori le mura. Tam už čeká skupina vyšších italských důstojníků, mezi nimi slavný generál Caracciola, na svou hodinu. Všichni si opatřili falešné papíry a občas nosí mnišské kutny, aby byli bezpeční před nečekanými policejními raziemi. Ale novým příchozím už nezbyvá čas, aby se maskovali. Padnou tam do rukou policistům ze Saló, kteří obklíčí také tento benediktinský klášter, strhnou ze vrat ochranné listy a zničí a vyloupí prostory určené ukrývajícím ke spaní.

(Pokračování)

LITURGICKÁ ČTENÍ - pokračování ze str. 3

tu manželku vezme jeho bratr a zplodí svému bratru potomka. Bylo tedy sedm bratrů. První se oženil a zemřel bezdětný. Ženu si vzal druhý a třetí a stejně tak všech sedm, nezanechali však děti a zemřeli. Nakonec zemřela i ta žena.

Kterému z nich bude tedy ta žena náležet při vzkříšení? Vždyť jí mělo za manželku všech sedm!“

Ježíš jim řekl: „Lidé tohoto světa se žení a vdávají. Ale ti, kdo budou uznáni za hodné dosáhnout onoho světa a vzkříšení z mrtvých, nebudou se ženit ani vdávat. Už přece nemohou zemřít, jsou totiž rovni andělům a jsou syny Božími, neboť mají účast na vzkříšení.

A že mrtví budou vzkříšeni, to naznačil i Mojžíš ve vyprávění o (hořícím) keři, když nazývá Pána Bohem Abrahámovým, Bohem Izákovým a Bohem Jakubovým. On přece není Bohem mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho.“

Rodina se šesti dětmi z Drahlava u Olomouce se dostala do velmi těžké životní situace. Redakce Světla prosí své čtenáře o modlitbu za tuto rodinu! Děkujeme.

V sobotu 13. 11. bude v 9.30 hod. celebrat v kostele Sv. Rodiny na Grohově ulici v Brně mši sv. mons. Raily z USA, zakladatel hnutí „Rescue“ na obranu nenarozeného života. Jeho kázání bude tlumočeno do češtiny. Poté se vzácný host účastní tradičního Pochodu pro život k porodnici na Obilním trhu.

SESTRY BOROMEJKY Vás srdečně zvou na duchovní obnovu v těchto následujících termínech: ■ 12.–14. listopadu, Maria-Hilf (Zlaté Hory) od 19 let, téma: **MILOSRDENSTVÍ** – (žít z Božího milosrdenství a prokazovat je), P. Jacek Domaňský ■ 10.–12. prosince, Svatá Hora (Příbram), od 19 let, téma: **ROZLIŠOVÁNÍ POVOLÁNÍ** (advent), P. Prokop Brož ■ 29. prosince–2. ledna 2005, Znojmo – Hradiště, od 17 do 20 let, téma: **PROČ MILOVAT A BÝT MILOVÁN?** (Silvestr), P. František Míček OPraem.

S sebou: spacák, Bibli, breviář (kdo má). Cena: dobrovolná. Kontakt: S. M. Vincenta Kořínková, tel.: 723 477 525, e-mail: vincenta@boromejky.cz

VATIKÁN K UDĚLENÍ NOBELOVY CENY ZA LITERATURU RAKOUSKÉ SPISOVATELCE ELFRIDĚ JELINKOVÉ

Vatikánský list L'Osservatore Romano přiznává, že styl, s jakým Jelinková píše, patří k nejlepším v Evropě. Zdědila po své matce umělecké nadání. Její nespornou, ale ne vždy využitou kulturu je v jejich textech jasně cítit. Přechází však také do agresivity. Zaměřuje se vždy na to, aby bourala nezbytnost oficiální kultury. Pokud jde o erotické scény v jejich dílech, vyznačují se obhroublou sexualitou, která nemá za cíl emancipaci ženy od erotismu. Spojuje se tu sexualita s patologií, mocí a násilím. Tělesná spojení nejsou nikdy otevřena něžnosti a lidské důstojnosti. Pokud jde o názory v politické a společenské oblasti, dostává se autorka na pokraj absolutního nihilismu. Nejtěžší kritika postihuje její knihu „Die Pianistin“, kterou komentář označil za 300 stran perverzní psychologie a ničivé ženské genealogie. -rv-

DAR OBĚTEM

Jan Pavel II. věnoval 100 000 dolarů obětem hurikánu v Haiti. Za tento obnos budou pořízeny potraviny, pitná voda a léky. Hurikán usmrtil na Haiti jednoho misionáře a četné nemocné. Kath-net

Liturgická čtení

Neděle 7. 11. – 32. neděle v mezidobí

1. čt.: 2 Mak 7,1-2.9-14

Ž 17(16),1.5-6.8+15

Odp.: 15b (*Až procitnu, Hospodine, nasytím se pohledem na tebe.*)

2. čt.: 2 Sol 2,16-3,5

Ev.: Lk 20,27-38

Pondělí 8. 11. – ferie

1. čt.: Tit 1,1-9

Ž 24(23),1-2.3-4ab.5-6

Odp.: srov. 6 (*To je pokolení těch, kdo hledají tvou tvář, Hospodine!*)

Ev.: Lk 17,1-6

Úterý 9. 11. – svátek Posvěcení lateránské baziliky

1. čt.: Ez 47,1-2.8-9.12 nebo 1 Kor 3,9c-11.16-17

Ž 46(45),2-3.5-6.8-9

Odp.: 5 (*Proudý bystřín jsou k radosti Božmu městu, přesvatému stánku Nejvyššího.*)

Ev.: Jan 2,13-22

Středa 10. 11. – památka sv. Lva Velikého

1. čt.: Tit 3,1-7

Ž 23(22),1-3a.3b-4.5.6

Odp.: 1 (*Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.*)

Ev.: Lk 17,11-19

Čtvrtek 11. 11. – památka sv. Martina

1. čt.: Flm 7-20

Ž 146(145),6c-7.8-9a.9bc-10

Odp.: 5a (*Šťastný, komu pomáhá Bůh Jakubův. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 17,20-25

Pátek 12. 11. – památka sv. Josafata

1. čt.: 2 Jan 4-9

Ž 119(118),1.2.10.11.17.18

Odp.: 1b (*Blaze těm, kteří kráčeji v zákoně Hospodinově.*)

Ev.: Lk 17,26-37

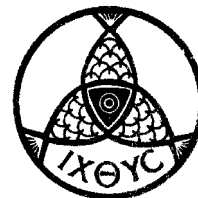
Sobota 13. 11. – památka sv. Anežky České

1. čt.: 3 Jan 5-8

Ž 112(111),1-2.3-4.5-6

Odp.: 1a (*Blaze muži, který se bojí Hospodina. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 18,1-8

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	7. 11.	8. 11.	9. 11.	10. 11.	11. 11.	12. 11.	13. 11.
Antifona	1136	1150	1637	1734	1587	1708	1741
Žalm	784	783	783	783	783	786	786
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1151	1638	1734	1723	1708	1314
Antifony	1137	1151	1639	1183	1587	1214	1229
Žalmy	1137	1152	813	1183	813	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1639	1735	1587	1710	1743
Antifona k Zach. kantiku	725	1155	1639	1586	1588	1710	1315
Prosby	1140	1155	1640	1724	1724	1711	1744
Záv. modlitba	725	1156	1640	1586	1588	1589	1315
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	792	1187	1203	1219	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1641	1190	1206	1221	1236
Záv. modlitba	725	1159	1640	1191	1206	1222	1236
Nešpory:	SO						
Hymnus	1132	1145	1160	1642	1736	1727	807
Antifony	1133	1146	1161	1643	1193	1588	808
Žalmy	1133	1146	1161	1643	1193	1729	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1646	1737	1588	810
Ant. ke kant. P. M.	725	725	1164	1647	1586	1589	726
Prosby	1135	1149	1165	1647	1731	1731	811
Záv. modlitba	725	725	1165	1640	1586	1588	726
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

ENCYKLOPEDIE ČESKÝCH KLÁŠTERŮ

P. Vlček, P. Sommer, D. Foltýn a kol.

První pokus o souhrnný přehled české monastické architektury od středověkých počátků po josefínské reformy a výběrově i do 19. a 20. století (celkem 340 hesel lokalit). Součástí knihy je i slovník odborných výrazů, bohatá bibliografie, mapa lokalit a rejstřík uměleckých osobností, podílejících se na monastické architektuře. Text doplňuje na 400 ilustrací dobových kreseb a půdorysů nových archeologických výzkumů.

Libri, s. r. o., váz., A5, 784 stran, 560 Kč

ENCYKLOPEDIE ŘÁDŮ A KONGREGACÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

II. DÍL / I. SVAZEK - ŘEHOLNÍ KANOVNÍCI;

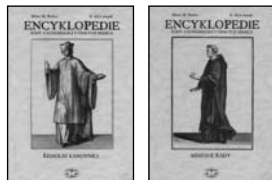
II. DÍL / II. SVAZEK - MNIŠSKÉ ŘÁDY

Milan M. Buben

Autor popisuje dějiny jednotlivých řeholních institucí, jejich působení, spiritualitu i kulturní a historický přínos. Uvádí i řádovou symboliku a strukturu, nechybí ani medailonky zakladatelů řádů a významných řádových osobností, seznamy řeholních domů, nemocnic, škol apod.

Libri, s. r. o., brož., A5, II. díl / I. svazek - 164 stran, 180 Kč,

II. díl / II. svazek - 400 stran, 390 Kč

LORETÁNSKÉ KAPLE V ČECHÁCH A NA MORAVĚ

Jan Bukovský

Všechny loretánské kaple u nás, až na malé výjimky, pocházejí z období baroka. Autor se zabývá v publikaci především jejich architektonickou strukturou a urbanistickým řešením loret a loretánských celků. Lepší orientaci v textu poskytuje slovníček jednotlivých lokalit, nechybí ani bohatý přehled literatury a pramenů.

Libri, s. r. o., brož., A5, 164 stran, 145 Kč

ČESKÉ, MORAVSKÉ A SLEZSKÉ ZVONICE

Karel Kuča

Podrobný rozbor konstrukčního řešení zvonice a jeho vztahu k architektuře. Druhou, větší část knihy tvoří katalog všech 693 zjištěných zvonice včetně zaniklých, a to v Čechách a na Moravě. Mimo to jsou zmíněny i zvonice v dnes polském Kladsku a Slezsku. Text doplňuje 628 fotografií, kreseb, rytin, plánů, plánek, konstrukčních schémat a map. Na závěr je připojen slovníček odborných výrazů a mapová příloha.

Libri, s. r. o., váz., A5, 382 stran, 365 Kč

HISTORIE - UČITELKA ŽIVOTA?

Martin Weis

Několik sond do dějin české země I. - XIV. století. Celá kniha je doprovázena citacemi dokumentů a kronikářských záznamů, je doplněna několika schematickými přehledy panovníků, církevních představitelů, rodokmenů a pro snadnější orientaci výběrovým jmenným rejstříkem.

Sursum, váz., přebal, zúž. A4, 242 stran, 279 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1